

Pedagogisch beleid Doomijn Kinderopvang

2025 - 2029

Woord vooraf

Wat speelde jij vroeger het liefst? Bij Doomijn kinderopvang stellen we elkaar deze vraag graag en vaak. Het brengt talenten uit de kindertijd naar boven. Ooit hoorden we: Luplab!

*“Iedere dag was het een vast ritueel:
de deuren langs tot we alle kinderen hadden gevraagd om buiten te komen spelen. Jong en oud.*

Op een dag bedachten we een nieuw spel. Eentje waarbij alle kinderen konden meedoen. We maakten groepjes, de jongste en oudste kinderen door elkaar. Ons verstoppend achter auto's of struiken, slopen we door de wijk op zoek naar een ander groepje. De taak was om heel hard 'Luplab!' te roepen, maar niet té snel... Was je te vroeg, dan kon je de andere groep niet binnen drie stappen aantikken en moest je een speler afstaan. Was je te laat, dan hoorde je hen de kreet roepen en mochten zij het proberen. Precies op tijd dus, want zo werd je groepje steeds groter. Eindeloos speelden we dit spel. Iedereen deed mee. Tot de lantaarnpalen aan gingen.”

We hadden zelf geen betere naam kunnen bedenken voor ons pedagogisch beleid. Een titel die je onmiddellijk aanzet tot verwondering: Luplab!? Wat betekent dat?

Bovendien is er geen beter voorbeeld te vinden bij de kern van onze pedagogiek. Want: hoe mooi is dit spel; zelfbedacht door de kinderen en waarbij het niet uitmaakt hoe hard je kan rennen, of nog niet alle regels begrijpt?

Luplab! Speel je mee?

Inhoud

Woord vooraf	2
Inleiding	5
Hoofdstuk 1. Pedagogische missie en visie	6
Zo zien wij kinderen	6
Zo zien wij ontwikkelen	6
Zo zien wij samenwerken met de ouders	7
Zo zien wij onze rol als maatschappelijke kinderopvangorganisatie	7
Samenwerken met het basisonderwijs	7
Samenwerken met partners in de zorg en in de buurt	7
Hoofdstuk 2. Pedagogische basisdoelen	8
1. Emotionele en fysieke veiligheid	8
2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
3. Ontwikkelen van sociale competenties	9
4. Waarden en normen; de 'cultuur' van de samenleving eigen maken	9
Diversiteit	10
Hoofdstuk 3. Pedagogisch handelen en de 6 interactievaardigheden	11
1. Sensitiviteit en responsiviteit	11
2. Respect voor de autonomie	12
3. Structuur en grenzen bieden	13
4. Praten, uitleggen en luisteren	14
5. Spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling	15
Uitgangspunten	15
<i>Risicovol spelen</i>	15
<i>Voeding</i>	15
<i>Multimedia</i>	16
<i>Activiteiten</i>	17
<i>Spelbegeleiding</i>	18
Spelenderwijs stimuleren van:	18
<i>Taalvaardigheden</i>	18
<i>Motorische vaardigheden</i>	18
<i>Denkvaardigheden</i>	19
<i>Creatieve vaardigheden en talenten</i>	20
6. Stimuleren en begeleiden van interacties tussen kinderen onderling	20
Hoofdstuk 4. De ruimte als pedagoog	21
Inrichting en indeling	21
Aanbod en materialen	23
Buitenruimte en buiten spelen	24

Open deurenbeleid.....	26
Hoofdstuk 5. Voorschoolse educatie	26
Visie op ve.....	26
Methode 27	
Groepssamenstelling	27
Kwaliteitseisen en inspanningsverplichtingen	28
Op onze ve locaties:.....	28
Hoofdstuk 6. Volgen, bespreken en overdragen van de ontwikkeling met ouders	28
Kennismaking.....	29
Mentorschap	29
Wennen 29	
Overdracht bij brengen en halen.....	30
Ouderapp mijn doomijn	30
Volgen en delen van de ontwikkeling.....	30
Doorgaande lijn naar de basisschool en de bso	31
Bijzonderheden in de ontwikkeling en/of gedrag.....	31
Kinderen met een ondersteuningsbehoefte.....	32
Zorgen om ontwikkeling en/of gedrag gedurende plaatsing	32
Grenzen aan de opvang (Beëindiging plaatsing om pedagogische redenen)	33
Hoofdstuk 7. Praktische zaken.....	34
Activiteiten buiten de stamgroep en/of basisgroep	34
Samenstelling groepen	34
Locatie overstijgende opvang op schoolvrije dagen	35
Vaste gezichten criterium.....	35
Beroepskracht-kindratio (BKR) en Afwijkingen drieursregeling	36
Hoofdstuk 8. Pedagogische beroepstaken	38
Beroepskrachten	38
Stagiairs (BOL).....	39
Vrijwilligers	41
Andersgekwalficeerden	42
Hoofdstuk 9. Borging pedagogisch beleid en kwaliteit	42
Bronnen en achtergrondinformatie.....	43

Inleiding

Welkom lezer!

Dit is de herziene uitgave van het pedagogisch beleid Luplab! uit 2021. In dat jaar gingen we er vanuit dat we 3 jaar nodig zouden hebben om de organisatie vertrouwd te maken met Luplab! En dat klopte; inmiddels gaat iedereen bij Doomijn uit van de verwonderkracht van kinderen en horen we 'ik zie je' overal terug. Van pedagogisch professionals tot medewerkers bij Klantadvies, MMO, HR, Marcom en HFI. Luplab! is de basis.

Onze visie op pedagogiek is daarom onveranderd.

Wel hebben we de uitleg bij wat dit betekent voor ons pedagogisch handelen duidelijker weergegeven. Ook de organisatorische zaken rondom onze kinderopvang geven we concreter weer. Tot slot hebben we ons beleid getoetst aan de nieuwste wetenschappelijke en maatschappelijke inzichten over kinderen en hun ontwikkeling.

We sluiten hiermee aan bij de nieuwe strategie van Doomijn, weergegeven in het Kompas, en reageren op feedback van de pedagogisch professionals.

Eén pedagogisch beleidsplan

Onze pedagogische visie geldt nog steeds voor alle kinderen. Of het nu gaat om de behoeftes van een baby, peuters die voorschoolse educatie bij Doomijn krijgen of oudere kinderen op de bso die meer verantwoordelijkheid aankunnen en hun talenten willen ontdekken. Daarom hebben we geen apart beleid per doelgroep. Uiteraard werken bij Doomijn wel speciaal opgeleide pedagogisch professionals. Hun werkwijze benoemen we waar relevant in dit beleid in aparte kaders en hoofdstukken.

De pedagogische kaders van dit beleid zijn voor medewerkers uitgewerkt tot concrete vertalingen in onze interne

[Werkwijzer](#).

Bovenop het pedagogisch beleid heeft elke locatie een eigen locatie werkplan. Hierin staat beschreven hoe bepaalde onderdelen van ons beleid lokaal zijn georganiseerd. Het beleid staat ook op de website van Doomijn. Voor ouders is het beleid en het bijbehorend locatie werkplan van de locatie vanaf 6 weken voor de start van de opvang, inzichtelijk in onze ouderapp.

Villa Doomijn

Sommige locaties heten 'Villa Doomijn'. Hier bieden we opvang in bijzondere gebouwen met meerdere ruimtes. In samenwerking met de beleidsadviseur pedagogiek benaderen we de pedagogiek uit Reggio Emilia hier nóg wat extra. Bovenop Luplab! geldt hier aanvullend beleid. Opgedane ervaringen nemen we mee naar al onze locaties. Zo innoveren we. Het beleid is terug te vinden op de Werkwijzer: Luplab! Villa Doomijn aanvullend pedagogisch beleid.

De kracht van samen

Dit pedagogisch beleidsplan vormt de basis om van gedachten te wisselen met collega's, ouders en partners over de opvoeding en ontwikkeling van kinderen en de opvang in een groep.

Heb je opmerkingen of een suggestie? Die horen we graag. Stuur een e-mail naar de beleidsmedewerker pedagogiek via beleidsmedewerker@doomijn.nl

Nb.

- Waar in dit beleid 'ouders' staat, kan ook ouder/verzorger(s) worden gelezen.
- De gebruikte bronnen en achtergrondinformatie zijn terug te vinden in hoofdstuk 9: Borging pedagogische kwaliteit. We adviseren je van harte om deze eens te bekijken.

Hoofdstuk 1. Pedagogische missie en visie

Hier staan wij voor. Hier gaan wij voor.

Zo zien wij kinderen

Kinderen zijn de mooiste mensen die er zijn. Kinderen leven in het moment, zonder zich af te vragen of ze goed presteren. Ze zijn krachtig, maar ook kwetsbaar. Kinderen hebben daarom niet alleen geborgenheid en grenzen nodig, maar ook ruimte. Ruimte om (zich)zelf te ontdekken, fouten te maken en vies te worden.

Wanneer kinderen zich emotioneel veilig én écht gezien voelen, verwonderen ze zich van nature. Kinderen zijn nieuwsgierig, creatief, sociaal, gaan op onderzoek uit en stellen ons de mooiste vragen.

Door wat er leeft in de 'grotmensenwereld' verliezen we al gauw het vermogen om met verwondering te kijken naar de wereld om ons heen. Dat willen we voorkomen en daarin leren we van kinderen. Daarom nodigen we iedereen uit: Stap in de kinderwereld!

Zo zien wij ontwikkelen

Nergens gaat de ontwikkeling zo snel als bij jonge kinderen. In de eerste zeven jaar legt een kinderbrein de basis voor alle ontwikkeling. Rond het tiende levensjaar zijn normen en waarden grotendeels gevormd.

Kinderen hebben een innerlijke drijfveer om te ontdekken en te leren. Dat doen kinderen door middel van spelen.

Als kinderen zelf kiezen, plezier hebben in wat ze doen en helemaal opgaan in hun activiteit, wordt er maximaal geoefend en geleerd. Zo ontwikkelen kinderen op hun eigen manier en in hun eigen tempo.

Samen spelen in een groep, is de meest krachtige basis voor een sociale samenleving. Kinderen ervaren zo hoe samenleven en leren het beste werkt. Ze leren namelijk het allermeeest van elkaar.

Zo zien wij samenwerken met de ouders

In de kindertijd wordt de basis gelegd voor de rest van het leven. Daarom is het belangrijk dat kinderen goede begeleiding krijgen. Ouders zijn de belangrijkste personen in het leven van kinderen. Zij zijn **onvervangbaar**. Kinderen kunnen zich aan meerdere personen hechten, dus ook aan pedagogisch professionals die het gezin écht zien. Samen hebben we de belangrijke taak om kinderen te laten groeien vanuit een sterke pedagogische basis. Ouders verdienen het om te kunnen genieten van het spel en de natuurlijke ontwikkeling van hun kind. En om ondersteuning en advies van ons en andere ouders te krijgen als dit nodig is.

Feedback en advies van ouders vinden we van ongelooflijk belang. Daarom spannen we ons tot het uiterste in om ouders te verenigen in oudercommissies en werken we graag samen met hun vertegenwoordiging in de Centrale Cliëntenraad.

Daarnaast vragen we systematisch om informatie via onze 'Verbetermeter'.

Het belangrijkste in contact met ouders is het samen genieten van de ontwikkeling van kinderen. Evenals het delen van onze pedagogische kennis en ervaring en het gesprek over wat de kinderen nodig hebben, met andere ouders en met ons.

Zo zien wij onze rol als maatschappelijke kinderopvangorganisatie

Samenwerken doen wij in het belang van kinderen en hun ouders. Samenwerken betekent: het kennen en respecteren van elkaars visie en het aangaan van onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid: kinderen zorgeloos en spelenderwijs de wereld laten ontdekken. Daarom zijn samenwerkingspartners welkom op onze groepen. Als partners versterken we elkaar en leren we van elkaar.

Samenwerken met het basisonderwijs

Doomijn en het basisonderwijs dragen ieder op hun eigen manier bij aan de ontwikkeling van kinderen. Bij de start op school delen we informatie over waar een kind zich in de ontwikkeling bevindt en méér nog over wie het kind is en waar het blij van wordt. Dat versoepelt de start op school.

Op de bso stimuleren we, naast school, belangrijke vaardigheden voor de toekomst.

*Kinderopvang is **onmisbaar** voor gelijke kansen voor ieder kind. Spelenderwijs leggen kinderen bij ons de basis: omgaan met uitdagingen, onverwachte situaties en tegenslagen. Dat geeft ze veerkracht, zelfvertrouwen en belangrijke vaardigheden als het begrijpen van emoties, plannen maken, grenzen aangeven en samenwerken.*

Samenwerken is belangrijk om een stabiel fundament te leggen onder de pedagogische basis. Daarom trekken we zoveel mogelijk samen op.

Samenwerken met partners in de zorg en in de buurt

Voor ondersteuning en verrijking van de opvoeding en ontwikkeling vinden we samenwerken met partners in zorg & welzijn en met vrijetijdsorganisaties in sport en cultuur net zo belangrijk. Deze zoeken we actief op.

Een opgroeiomgeving waarin ouders, kinderopvang, onderwijs en betrokken partners samenwerken, is de beste basis voor een gezonde, kansrijke en veilige ontwikkeling.

Hoofdstuk 2. Pedagogische basisdoelen

In de Wet kinderopvang zijn de vier pedagogische basisdoelen van professor Marianne Riksen-Walraven opgenomen als definitie van **verantwoorde kinderopvang**.

Vanuit onze eigen pedagogische missie en visie stellen we deze doelen centraal in onze dagelijkse manier van werken. Pedagogisch professionals ondersteunen zo niet alleen het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen in het hier en nu, maar ook hun ontwikkeling en functioneren in de samenleving van later.

1. Emotionele en fysieke veiligheid

Het bieden van veiligheid staat niet voor niets bovenaan. Kinderen hebben recht op veiligheid. Hun rechten zijn vastgelegd in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het kind. Als kinderen zich niet emotioneel veilig en geborgen voelen, kunnen we de andere pedagogische doelen niet realiseren.

'Ik zie je'

Daarom:

- werken we met bekende, vaste en vertrouwde gezichten, van betrokken pedagogisch professionals
- heeft ieder kind een eigen mentor, die het kind echt *ziet*
- worden kinderen opgevangen in een vaste stamgroep met bekende kinderen, in een eigen ruimte (0 – 4 jaar) of basisgroep met bekende kinderen (bso)
- tonen we respect voor de autonomie van kinderen
- bieden we ritme, rituelen, structuur en grenzen
- hebben onze binnen en buitenruimtes een warme, herkenbare sfeer, zijn ze overzichtelijk ingericht en verbonden met thuis

Om kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leeromgeving te bieden, waarin kinderen leren omgaan met kleine risico's en beschermd worden voor gevaar, werken we met ons:

- Veiligheidsbeleid Doomijn 2026

Wanneer we geconfronteerd worden met een vermoeden van mishandeling in de thuissituatie, signalen van een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen de kinderen onderling, handelen we vanuit onze wettelijke plicht op basis van:

- Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag

Ieder kind is emotioneel en fysiek veilig, voelt zich geborgen en weet waar het aan toe is. Het kind wordt gesteund om zichzelf, de ander en de wereld om zich heen steeds beter te begrijpen.

2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Bij Doomijn houden we rekening met de ontwikkelingsfase van ieder kind. We gaan uit van wat een kind al kan en wat het nodig heeft. Letterlijk en figuurlijk geven we kinderen alle ruimte om kennis te maken met nieuwe mensen en om te spelen, leren en ontspannen in een omgeving die speciaal daarvoor ingericht is. Voortdurend ontdekken kinderen nieuwe mogelijkheden bij zichzelf en in hun omgeving.

Spelenderwijs dagen we de kinderen daarbij uit in de ontwikkeling van:

- Taalvaardigheden

- Motorische vaardigheden
- Denkvaardigheden
- Creatieve vaardigheden en talenten

Kinderen worden flexibel en sterk en leren steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

3. Ontwikkelen van sociale competenties

Bij Doomijn borgen we het welbevinden van ieder kind in de groep en bieden we ondersteuning om te leren functioneren in een groep. Het belang van de groep is daarbij net zo belangrijk. Daarom werken we ook groepsgericht om kinderen te laten groeien in hun sociale competenties; samen doen is samen groeien. We begeleiden kinderen in hun interacties.

Zo ontwikkelen kinderen spelenderwijs:

- Sociale kennis
- Sociale vaardigheden

Kinderen hebben het gevoel dat ze bij de groep horen en zijn in staat steeds zelfstandiger relaties op te bouwen en te onderhouden.

4. Waarden en normen; de ‘cultuur’ van de samenleving eigen maken

In de minisamenleving die een groep is, merken kinderen dat er omgangsvormen en afspraken nodig zijn en dat het belangrijk is om rekening te houden met elkaar. De pedagogisch professionals doen dit voor zodat kinderen zich aan hen kunnen spiegelen. De pedagogisch professionals ondersteunen de kinderen in de groep op een coachende manier zodat kinderen ervaren hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan het welzijn van de groep en zorgdragen voor hun omgeving.

Dit zijn onze belangrijkste normen en waarden:

- open staan voor en nieuwsgierig zijn naar wat belangrijk is voor de ander (verwonderen)
- spelen
- leren van (andere) kinderen
- omzien naar elkaar en elkaar helpen
- respectvol omgaan met elkaar en verdraagzaam zijn
- samenwerken
- open en eerlijk zijn
- recht hebben op eigen keuzes en een eigen mening
- bijdragen aan een veilige, schone en prettige leefomgeving
- van betekenis zijn voor de samenleving

Diversiteit

Bij Doomijn ontmoeten kinderen, ouders en pedagogisch professionals elkaar met verschillende culturele en sociale achtergronden, leefstijlen en overtuigingen. We hebben aandacht voor tradities, feesten, rituelen, religieuze uitingen en kledingvoorschriften. Verschillen in cultuur, opvoedstijl, religie en sekste worden gerespecteerd.

Pedagogisch professionals staan open voor deze verschillen en tonen een nieuwsgierige en respectvolle houding. Ze gaan hierover in gesprek met kinderen en ouders. Tegelijk verwachten wij ook van ouders dat zij respect hebben voor de waarden, werkwijze en diversiteit binnen Doomijn.

Diversiteit is zichtbaar in onze opvang. In boeken, afbeeldingen, spelmateriaal en de inrichting komen verschillende mensen en leefstijlen terug. Zo maken kinderen kennis met de diversiteit van de samenleving.

We gaan niet uit van vast rolpatronen. Kinderen krijgen de ruimte om te ontdekken wie ze zijn. Speelgoed en activiteiten zijn er voor alle kinderen. Voor Doomijn is het vanzelfsprekend dat zowel mannen als vrouwen in de kinderopvang werken en dezelfde pedagogische taken uitvoeren.

Wanneer verschillen in opvattingen ontstaan, gaan pedagogisch professionals in gesprek met ouders. We luisteren naar elkaar, proberen elkaar te begrijpen en zoeken samen naar oplossing. Daarbij staat de ontwikkeling en het welzijn van het kind centraal en vormt het beleid van Doomijn het uitgangspunt.

Pedagogisch professionals hebben aandacht voor verschillende culturen; tradities, feesten, rituelen en religieuze uitingen en kledingcodes. Bij Doomijn ontmoeten we elkaar vanuit verschillende sociale en culturele achtergronden, leefstijlen en manieren van omgaan met elkaar. Verschillen in voorkeuren, talent, temperament, culturele achtergrond, opvoedingsstijl, sekse, religie, sociaal milieu, beroep en opleiding worden gerespecteerd. Dit respect verwachten we ook van ouders en kinderen.

● **Kinderen van Doomijn zijn een leven lang herkenbaar omdat ze zich nog altijd verwonderen; ze zijn flexibel en veerkrachtig, sociaal en respectvol en van betekenis voor de maatschappij.**

Hoofdstuk 3. Pedagogisch handelen en de 6 interactievaardigheden

Pedagogisch professionals en hun interactievaardigheden zijn heel belangrijk bij Doomijn. Zij zorgen voor de pedagogische kwaliteit van onze opvang. In dit hoofdstuk beschrijven we onderstaand alle 6. De eerste drie van worden 'basale' vaardigheden genoemd. Deze worden ingezet om kinderen emotionele en fysieke veiligheid te bieden. Bij Doomijn vinden we de interactievaardigheid 'praten, uitleggen en luisteren' hier ook onder vallen. Samen met laatste twee interactievaardigheden worden deze ook wel een 'educatieve vaardigheid' genoemd. Deze ondersteunt en stimuleert de ontwikkeling van kinderen.

Hoe we bij Doomijn de interacties met de kinderen, de omgeving en andere kinderen ondersteunen en stimuleren, is voor pedagogisch professionals concreet terug te vinden op onze Werkwijzer.

**“We verwonderen ons
over het verhaal dat de
kinderen vertellen”**

1. Sensitiviteit en responsiviteit

We hebben een warme, open en nieuwsgierige houding naar kinderen. We verstoren het spel van kinderen niet zomaar en doen geen onverwachte dingen. We zijn niet gehaast en geven kinderen tijd om hun eigen tempo te volgen. De medewerkers van Doomijn zijn gevoelig voor wat een kind bezighoudt. We kijken en luisteren naar wat de kinderen doen. We nemen hun signalen waar (lichaamstaal, emoties, taal en gedrag) en reageren hier passend op. We proberen te snappen welke vraag er achter het gedrag zit. Zo laten we merken dat we het kind hebben gezien, waarderen en rekening houden met het kind. We willen steeds weer uitvinden wat ieder kind en deze groep nodig heeft. Op onze Werkwijzer vinden onze medewerkers concrete aanwijzingen voor hun handelen. Sensitiviteit en responsiviteit

**“ We zien je zoals je bent. We zien wat je
nodig hebt, ook als je er niet om vraagt.”**

Baby's

De eerste duizend dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede ontwikkeling in het verdere leven. Voor baby's is een veilige hechting de basis (Johm Bowlby, 1950). Pedagogisch professionals die tenminste 3 uur per dag met baby's werken, zijn hier speciaal voor opgeleid. Zo werken wij:

- We werken volgens ons beleid Startpagina Veilig slapen en vragen ouders hun baby voor te bereiden op slapen in een eigen bedje, tijdens een rondleiding en/of kennismaking
- We vragen in het kennismakingsgesprek naar wat de baby gewend is en wat hij/zij prettig vindt en sluiten hier zoveel als mogelijk bij aan
- We volgen ons wenbeleid (hoofdstuk 6) en passen deze, in overleg met ouders zoveel als mogelijk aan aan de behoefte van de baby
- We reageren op het huilen van een baby en de huil die we kennen als een kind indrukken verwerkt om in slaap te kunnen vallen, duurt niet te lang
- De verzorgmomenten zijn warm en interactief, we nemen de tijd en zijn met volle aandacht bij de baby zijn (de baby kan 'emotioneel bijtanken')
- We zorgen voor rust en een herkenbaar ritme in voeden, verschonen, nabijheid en aandacht, zelf spelen en slapen
- We zijn overprikkeling voor en grijpen tijdig in door de omgeving rustiger te maken (minder speelgoed, minder licht en geluid, afstand tot de andere kinderen vergroten)

2. Respect voor de autonomie

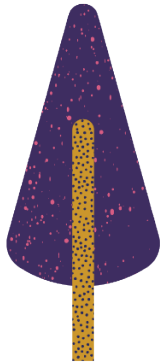
Het ervaren van autonomie is een basisbehoefte van ieder kind. Bij Doomijn zien we hoeveel kinderen kunnen en willen leren. Ons respect voor de autonomie is dan ook **groot**. We dragen hiermee bij aan het verhogen van de betrokkenheid van kinderen en aan de groei van hun zelfvertrouwen en eigenwaarde, veerkracht, weerbaarheid en zelfstandigheid.

Als we respect hebben en tonen voor de autonomie van kinderen, betekent dit dat ze het gevoel krijgen dat ze mogen zijn wie ze zijn, ze ertoe doen en we vertrouwen hebben in wat ze kunnen. We bieden kinderen zoveel mogelijk (keuze)vrijheid, passend bij de leeftijd. We richten onze ruimtes binnen en buiten zodanig in, zodat kinderen zelf op ontdekkingsstocht kunnen en durven gaan. Kinderen mogen zelf doen wat ze zelf kunnen en willen leren.

We hebben ook respect voor de autonomie over het eigen lichaam. Daarom dringen we onszelf niet op en geven we kinderen bewegingsvrijheid. Als we een kind gaan aanraken voor verzorging, dan kondigen we dit aan. We borgen een veilige seksuele ontwikkeling en het ontdekken en respecteren van lichamelijke grenzen. Om kinderen te leren wat ze kunnen doen als ze in het geheim en ongewenst intiem worden aangeraakt, leren we de kinderen de Ondergoedregel (Raad van Europa).

Op onze Werkwijzer is voor de medewerkers concreet uitgewerkt hoe wij zoveel mogelijk tegemoet komen aan de behoefte

van autonomie van kinderen; Respect voor de autonomie.

Baby's

Een baby wordt volledig afhankelijk geboren. Juist daarom geven wij een baby veel ruimte voor autonomie en volgen we de initiatieven die de baby neemt. We zijn rustig en geduldig. We geven baby's de tijd om te reageren, als we aangeven wat we precies gaan doen. We nodigen baby's uit om mee te werken aan de bewegingen die we gaan doen bij voeden en verzorgen. We dragen baby's basisbevestigend, dit betekent dat we het hoofd en het bekken ondersteunen en kinderen niet onder de oksels vastpakken. Op onze Werkwijzer staan onze handelingen voor pedagogisch professionals uitgewerkt.

Op de bso gebruiken we ons Instrument kinderparticipatie om de kinderen te betrekken en zelf beslissingen te laten nemen, bijvoorbeeld over het drinkoment, de activiteiten, groepsafspraken en de inrichting

Kinderen van 8 jaar en ouder hebben meer behoefte aan vrijheid en 'ongezien' bezig kunnen zijn. De verantwoordelijkheden die kinderen aan kunnen zijn gegroeid en verdienen ruimte om te oefenen om steeds meer zelf aan te kunnen. Daarom krijgen oudere kinderen op de bso wat meer vrijheid, bijvoorbeeld wat ruimte uit ons zicht of om zelf zorg te dragen voor hun drinkoment of activiteit.

Ouders kunnen toestemming geven voor zelfstandig buiten spelen en op pad gaan. Zij geven dit aan in het ouderportaal. Afspraken hierover leggen we vast bij de kindnotities.

**“De pedagogisch medewerker ziet het kind voor
vol aan en houdt rekening met zijn of haar
gevoelens, wensen en ideeën.”**

3. Structuur en grenzen bieden

Dagelijkse rituelen en een herkenbare structuur, geven kinderen meer grip op de wereld om hen heen. Dat helpt ze om nog meer op onderzoek uit te gaan.

Wij begeleiden kinderen met aandachtspunten, aanwijzingen en spelregels zodat ze zich kunnen voorbereiden op wat komen gaat, weten waar ze aan toe zijn en wat verwacht wordt. Als kinderen het lastig hebben, wijzen we kinderen niet af. We geven kinderen op een effectieve en positieve manier richting als het even niet lukt om zelf hun gedrag te bepalen en te sturen. We zijn voorspelbaar in ons gedrag en in ons handelen en zorgen, samen met de kinderen, voor heldere kaders ('zo doen wij dit') en afspraken. Dit biedt houvast en een veilig gevoel.

We werken met drie vaststaande regels bij Doomijn.

Kinderen:

- Worden gestopt bij (dreigend) gevaar
- Doen elkaar en ons geen pijn
- Maken niet opzettelijk iets kapot

Op de bso maken we de groepsafspraken samen met de kinderen. De kinderen zorgen voor een zichtbaar overzicht hiervan op papier, voor op de groep

Op onze Werkwijzer staan aanwijzingen voor het handelen van onze pedagogisch professionals in het structureren en grenzen bieden, verder uitgewerkt; Structuur en grenzen bieden

4. Praten, uitleggen en luisteren

De interactievaardigheid 'praten en uitleggen' vullen we bij Doomijn aan met 'luisteren'. Want 'luisteren' naar wat de kinderen ons vertellen en laten zien in lichaamstaal, spel en gedrag – geeft aan wat belangrijk is om over te praten en uit te leggen. Luisteren staat daarmee eigenlijk op de eerste plaats, gevolgd door vragen stellen.

Onze vaardigheid bij praten en uitleggen gebruiken we continu in de begeleiding van kinderen. Het gaat niet alleen om onze bijdrage aan de ontwikkeling van de eigen (taal)vaardigheid van kinderen. Met onze taal stimuleren we bijvoorbeeld ook de interactievaardigheden tussen kinderen onderling.

Praten en uitleggen gebruiken we om kinderen te ondersteunen om op een goede manier met elkaar, materiaal en de omgeving om te gaan. We vertellen wat er gaat gebeuren. Daarbij praten we bij Doomijn nooit over, maar mét de kinderen. Onze communicatie is warm.

We werken bij Doomijn **ervaringsgericht**. Dit betekent dat we kinderen niet uitleggen hoe iets eruit moet komen te zien of wat het resultaat moet zijn. We dragen geen stappenplannen of voorbeelden aan. Alle werkjes zien er anders uit omdat kinderen zelf hebben bedacht en ervaren wat ze wilden doen of maken.

Op onze Werkwijzer vinden de medewerkers van Doomijn hoe we deze vaardigheden concreet in de praktijk brengen; Praten, uitleggen en luisteren.

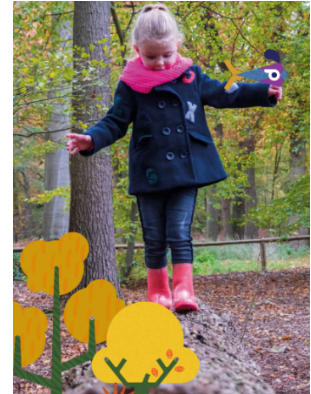
5. Spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling

Spelen is de hoogste vorm van onderzoek, zei Einstein ooit.

Een spelend kind kiest zelf wat het wil doen, neemt initiatief om te spelen en heeft geen doel. Het kind heeft plezier en laat een hoge betrokkenheid (ofwel concentratie) zien.

Zo wordt er maximaal geoefend en geleerd! Bij Doomijn kennen we de spelontwikkeling. Daar sluiten we op aan. Daarbij zoeken we bij Doomijn altijd naar de balans tussen activiteiten aanbieden en vrij spel.

Onze uitgangspunten en de wijze waarop we de ontwikkelingsgebieden stimuleren zijn voor de medewerkers uitgewerkt op onze Werkwijzer: Spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling

Uitgangspunten

Risicovol spelen

In en om onze locaties kunnen kinderen veilig en vertrouwd spelen. Maar niet in een cocon waarin ze afgeschermd zijn tegen alle kleine bedreigingen die bij een leerzame kindertijd horen. De kleine ongelukjes, ruzietjes en nat en vies worden, horen bij het opgroeien. Binnen de afgesproken veiligheidsmarges mogen dingen fout gaan, ook dat is leerzaam. En vaak eigenlijk best wel leuk, al is het soms pas achteraf, omdat je weet dat het weer goed komt.

Bij Doomijn laten we kinderen spelen met losse materialen. Zo geven we kinderen ruimte voor eigen initiatief en voor zelfgestuurd spel. Middels ons beleid Startpagina Doomijn - Veiligheid en gezondheid hebben we mogelijke risico's in kaart gebracht en medewerkers zodanig opgeleid, dat een omgeving geboden wordt waarin de risico's acceptabel zijn en aandacht is voor gevaar.

Risicovol spel' levert plezier en vraagt soms lef. Het levert:

- veerkracht en weerbaarheid;
- zelfvertrouwen en creativiteit;
- grenzen verkennen en kwaliteiten ontdekken;
- uitdagingen aangaan en minder bang zijn en
- goede beslissingen nemen bij risico's op.

Daarom is 'risicovol spelen' een norm die hoort bij 'spelen bij Doomijn'.

“Geef kinderen ruimte en vrijheid om zelf te ontdekken en hun eigen grenzen te verleggen. Zo leren ze met risico's omgaan. Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar kinderen leren juist veilig te spelen door risico's te nemen.”

VeiligheidNL, Brancheorganisatie Kinderopvang en Speelmakers

Voeding

Omdat we weten dat voeding de basis is van optimale ontwikkeling, hebben we ons eigen Startpagina Voedingsbeleid. Dit beleid is gebaseerd op 'Gezond en duurzaam eten met de Schijf van Vijf' van het Voedingscentrum. Onderdeel van ons

beleid is het gezonde traktatie beleid. Dit helpt om te leren dat een feestje in de eerste plaats gaat om de beleving. Ons dagelijks aanbod bestaat in de basis uit gezond eten en drinken. Zo wennen kinderen al jong aan allerlei smaken en texturen. Af en toe een uitzondering en iets ongezonds mag. Eten en drinken doen we zo vroeg mogelijk van echt servies. Zo laten we zien dat we vertrouwen hebben in de kinderen en ervaren kinderen een leermoment als er iets breekt; fouten maken en vies worden horen bij opgroeien. We zetten al onze zintuigen in bij het ontdekken en onderzoeken van eten en drinken. Zo leren de kinderen spelenderwijs over een gezonde balans in voeding. En wordt de basis gelegd van een gezond voedingspatroon, een leven lang.

Multimedia

Beeldschermen en digitale media zijn niet weg te denken uit onze maatschappij en in de leefwereld van kinderen. Ze komen er, actief of passief, al op jonge leeftijd mee in aanraking. Dat kinderen al jong vaardig zijn in het gebruik van allerlei digitale middelen en media, betekent niet dat ze ook al mediawijs zijn. Daarom hebben we bij Doomijn aandacht voor bewust mediagebruik en een gezonde manier van omgaan met digitale middelen. We hanteren de richtlijnen van Gezonde Kinderopvang op dit thema. Daarbij werken we vanuit onze pedagogische missie en visie: spelen is de hoogste vorm van onderzoek. Dit betekent dat we digitale middelen en media op een bewuste en activerende manier inzetten.

Samen met ouders zorgen we ervoor dat kinderen bewuste en kritische mediagebruikers worden. Dit betekent:

- De iPads die Doomijn door versterkt zijn voor het werken op de groep worden alleen gebruikt door pedagogisch professionals (deze bieden toegang tot privacygevoelige informatie en zijn daarom **nooit in kinderhanden te vinden**)
- Medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldrol en borgen de veiligheid van kinderen. Zij gebruiken hun eigen mobiele telefoon **niet** in het bijzijn van de kinderen. Dit is één van onze De Acht Ware Wetten van Doomijn
- Pedagogisch professionals geven ouders informatie over de manier waarop digitale media bij Doomijn Worden ingezet. Zo **inspireren we ouders** en zijn we een aanspreekpunt voor ouders als het gaat om mediaopvoeding
- Bij Doomijn wordt **geen** gebruik gemaakt van sociale media door de kinderen, vanwege de leeftijdsgrenzen van 13 jaar of ouder (denk aan: Facebook, Instagram, Snapchat, TikTok e.d.)
- Gebruik van YouTube (2 tot 12 jaar) mag alleen als er aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

Kinderen van 0 tot 2 jaar

- We bieden **geen** beeldschermen aan. Het kijken naar schermen voegt niks toe aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Hun brein kan deze informatie nog niet verwerken.

Kinderen van 2 tot 4 jaar

- We gebruiken digitale media, alléén onder begeleiding van een pedagogisch professional.
- Digitale middelen worden enkel ingezet als **ontwikkelingsondersteuning**, bijvoorbeeld als startactiviteit, of verrijking van een (spel)activiteit of thema.
- Hieronder vallen: digitaal voorlezen, foto's, video's, liedjes of filmpjes bekijken. De inhoud sluit
- altijd aan bij de leeftijd en interesse van de kinderen.
- Filmpjes worden **niet** getoond als tijdverdrijf. Aanbod van digitaal beeld duurt **nooit langer dan 15 minuten**.

Bso 4 tot 12 jaar

- Naarmate kinderen ouder worden, gaan ze meer media gebruiken. Bewust en veilig
- mediagebruik gaat verder dan afspraken maken. Kinderen hebben begeleiding nodig.

- Daarom maken we **afspraken over de frequentie, tijdsduur en keuze** van digitale middelen en apparaat gebruik. Dit geldt ook voor meegebrachte eigen telefoons en tablets. Daarom houden pedagogisch professionals in de gaten wat kinderen doen en **begeleiden we kinderen** hierbij.

Zo werken we:

- Kinderen leveren hun eigen meegebrachte telefoon of tablet in (gebruik hiervan kunnen we op de groep onvoldoende monitoren).
- Ouders kunnen hun kind bereiken via het telefoonnummer van de locatie. Wij geven de boodschap door.
- We zetten digitale middelen en media in als activiteit, met een goede balans tussen fysiek bewegen en online bezig zijn.
- Kinderen mogen in de online database van Doenkids activiteiten kiezen.
- Kinderen mogen digitale middelen gebruiken voor: inspiratie, technisch spelmateriaal, programmeren, een ouderbrief, kinderkrant of een fotoreportage of filmpje*.
- We blijven met de kinderen in gesprek over wat ze zien en doen.
- Af en toe gamen mag. Dit duurt nooit langer dan 20 – 30 minuten.
- We kijken mee of online games geschikt zijn ([5 tips voor veilig en leuk \(online\) gamen - Gamewijzer](#)).
- We leren kinderen enkel te spelen met mensen die zij kennen.
- We leren kinderen: gebruik nooit jouw naam, foto of adres en rapporteer en blokkeer gemene mensen.
- Vertel altijd aan ons of je ouders, als er online iets naars gebeurt.

*We borgen hierbij dat kinderen waarvan de ouders geen toestemming hebben gegeven, niet in beeld komen. We delen de content enkel met de ouders van de locatie.

Activiteiten

Naast gelegenheid tot vrij spel, zorgen we voor activiteitenaanbod. Dit aanbod is gevarieerd en heeft als doel dat kinderen nóg meer ervaringen op kunnen doen. Zo ontdekken kinderen waar ze blij van worden en waar hun talenten liggen.

We borgen activiteitenaanbod rond:

- sport en bewegen
- spel
- natuur
- creativiteit
- ontdekken, techniek en proefjes
- eten en drinken
- muziek, dans en drama

Doomijn stelt voor de pedagogisch professionals van de bso de online database 'Doenkids' beschikbaar om hun activiteitenaanbod samen te stellen en met ouders en partners te delen.

Hoe het proces rond werken met Doenkids bij Doomijn is ingericht, lezen medewerkers op onze Werkwijzer: Startpagina Doenkids

Daarnaast worden pedagogisch professionals ondersteund door verschillende consultants activiteiten. Zij bieden begeleiding, voorstellingen en inspiratie, en stellen themakisten en workshops beschikbaar. Hun beschikbaarheid en werkwijze vinden de medewerkers hier: Startpagina Doomijn - Activiteiten

Spelbegeleiding

Spel ontwikkelt zich overal op de wereld op dezelfde manier en in een vaste volgorde. Kinderen beginnen al met spelen als ze baby zijn. Als kinderen zich goed ontwikkelen, spelen ze en ontwikkelt hun spel steeds meer. Hun spel wordt rijker, gevarieerder en complexer. Kinderen gaan steeds meer mét in plaats van naast elkaar spelen. Zorgen voor een rijke speelleeromgeving (de ruimte als pedagoog) en het stimuleren van spel krijgt daarom grote aandacht bij Doomijn. Het begeleiden van spel vraagt om voorspelbaarheid en uitdaging. Zo bieden we dat:

- **Verkennen:** We **verwonderen** ons; we **kijken en luisteren** naar wat de kinderen aan het doen zijn
- **Verbinden:** we gaan mee spelen door de kinderen te **imiteren**, als de kinderen dat leuk vinden of als dat nodig of van toegevoegde waarde is
- **Verrijken:** we voegen **nieuwe materialen of ideeën** toe of dagen kinderen uit iets nieuws te proberen

Spelenderwijs stimuleren van:

Taalvaardigheden

Bij Doomijn zien we dat kinderen van baby af aan al 'praten'. Jonge kinderen beschikken over veel non-verbale middelen en steeds meer (eenvoudige) taal. Gesproken taal is vanaf het allereerste begin een belangrijk communicatiemiddel. Door taal leren de kinderen om zichzelf uit te drukken en de wereld om hen heen beter te begrijpen. Daarom ondersteunen en stimuleren wij de taalontwikkeling.

We maken en nemen de tijd voor gesprekken met en verhalen van de kinderen. We helpen om woorden te geven aan hun beleving en gevoel. Ook zorgen we ervoor dat kinderen altijd boeken tot hun beschikking hebben. Bij jonge kinderen ondersteunen we de taalontwikkeling extra via zang, dans en beweging. We stellen (verwonder)vragen om kinderen zelf te laten nadenken en om hun taal te stimuleren. Op onze Werkwijzer staat voor pedagogisch medewerkers hun handelen rondom het stimuleren van taalvaardigheden concreet uitgewerkt.

Motorische vaardigheden

Bij Doomijn vertrouwen we erop dat kinderen zich ontwikkelen, op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Kinderen hebben van nature een spontane drang tot bewegen en veel plezier en geduld bij het oefenen van nieuwe vaardigheden. Daarom beperken we de bewegingen van de kinderen zo min mogelijk, gaat we elke dag naar buiten en hebben we sport- en spelaanbod.

Baby's

De ontwikkeling van de baby start met bewegen en zintuiglijke ervaringen. Daarom:

- reageren we op de bewegingen die een baby maakt
- zorgen we voor ruimte om te kunnen bewegen en alles met de mond af te tasten
- ondersteunen we de baby om te leren hun hoofd te richten, door praten en oogcontact maken vanaf verschillende kanten en de baby ook op de buik te leggen
- door vallen en opstaan of opgevangen worden en hoogte en diepte te ervaren wordt de evenwichtsreactie gestimuleerd.
- vinden baby's in de ruimte veel materiaal om overheen te klimmen
- zetten we een baby nooit in zit neer, maar laten het kind zelf tot zitten komen. Hierdoor leert het kind zich inspannen om iets te leren.

We weten dat bewegen essentieel is voor een gezonde (brein)ontwikkeling. Veel en gevarieerd bewegen op jonge leeftijd, legt een gezonde basis voor alle ontwikkeling. Door te bewegen doen kinderen ervaring op die de ontwikkeling van executieve functies ondersteunen; het brein leert:

- overdachte beslissingen nemen
- impulsen beheersen
- emoties en gedrag te sturen
- plannen
- focussen op wat belangrijk is
- sociaal en doelgericht gedrag (wij-leren.nl 2024)

"Fitte kinderen doen het beter op school. In plaats van meer aan bewegen te gaan doen, moest een aantal jaar geleden ineens alles ingezet worden op rekenen en taal. Hoe lang blijven we nog negeren dat lichamelijke fitheid nodig is om onze cognitieve functie te verbeteren?"
Erik Scherder, hoogleraar klinische neuropsychologie, 2023

Het ontwikkelen van motorische vaardigheden helpt bij zelfvertrouwen en plezier in bewegen, een leven lang. Bij Doomijn werken we mee aan de beweegrichtlijnen van Kenniscentrum sport & bewegen. Zo ondersteunen we een goede lichamelijke en mentale gezondheid, een leven lang.

Hoe onze medewerkers de motorische vaardigheden van kinderen stimuleren en ondersteunen, staat uitgewerkt op onze Werkwijzer.

Denkvaardigheden

Jonge kinderen denken door te doen en ontdekken door te ervaren, met al hun zintuigen. Al in de babytijd ontstaat het vermogen tot vergelijken, ordenen en inschatten van hoeveelheden en diepte. Kinderen ervaren kenmerken als kleur,

grootte, smaak, geluid en functie. Ze leren over groot en klein en zwaar en licht. Als vanzelf gaan kinderen steeds meer ordenen, verbanden zien en oorzaak en gevolg ontdekken. Zo start de cognitieve ontwikkeling. Steeds meer leren kinderen nadenken: plannetjes maken, omgaan met hoeveelheden en getallen, tijdsbesef en redeneren bijvoorbeeld.

Deze ontwikkeling stimuleren en ondersteunen wij door woorden en begrippen toe te voegen aan de ervaringen die kinderen opdoen. Dit gaat bij jonge kinderen over ontdekkingen die zij doen over bijvoorbeeld gewicht of verschillende vormen. We gebruiken alle momenten op de dag om denkvaardigheden te stimuleren; niet alleen tijdens spel maar ook bijvoorbeeld bij eet- of kletsmomenten. We stellen vragen (zie ook: ondersteuning van de taalontwikkeling) en stimuleren kinderen om zelf na te denken over hun plannetjes, ideeën en oplossingen (zie ook: ondersteuning van de motorische ontwikkeling). Op onze Werkwijzer zijn voor de medewerkers aanwijzingen voor hun concrete handelingen nader uitgewerkt.

Creatieve vaardigheden en talenten

Kinderen hebben een wonderlijke kijk op de wereld, hebben veel fantasie en creativiteit. Voor jonge kinderen geldt: alles kan en alles is goed. Of het nu gaat om (toneel)spelen, dansen, zingen, muziek maken, knutselen en tekenen of schilderen. Als kinderen wat ouder worden, zijn ze zich wat meer bewust van hoe ze overkomen op anderen. We blijven de creatieve vaardigheden stimuleren en uitdagen, want die zijn goed voor alle ontwikkelgebieden. Bovendien leren kinderen in hun creatieve ontwikkeling dat elk probleem meerdere oplossingen kent. Dat komt een leven lang van pas. Daarbij vinden we het belangrijk dat kinderen hun talenten ontdekken. Daarmee bedoelen we niet: wat kinderen goed kunnen.

"Talent gaat om dingen die je doet, waarbij de tijd vliegt en die moeiteloos gaan. Je raakt in een 'flow' en ze leveren energie."

Luk Dewulf e.a., 2012

Met je talent bezig zijn, levert weerbaarheid, veerkracht en gelijke kansen op. Daarom werken we bij Doomijn talentgericht, vanuit de visie van (Kinder)talentenfluisteren. Zo werken we mee aan het bieden van 'gelijke kansen' voor alle kinderen en leggen we een sterke basis bij de kinderen.

Op onze Werkwijzer vinden medewerkers terug hoe we kinderen in hun creatieve vaardigheden en ontdekken van talenten ondersteunen en stimuleren.

6. Stimuleren en begeleiden van interacties tussen kinderen onderling

Kinderen leren het allermeest van elkaar.

Van en met elkaar leren kinderen het allerbeste over idealen en ideeën die het samen zijn fijn maken (waarden) en over gedrag dat daarbij past (normen).

Daarom hebben we oog voor de groepssfeer en de groepsdynamiek. Want: **samen doen is samen groeien.**

Onderlinge interactie dragen hier het meest aan bij en die zijn nodig op latere

leeftijd. Daarom maken we onze eigen rol zo klein mogelijk als kinderen samen zijn. We wachten af of kinderen ons nodig hebben om zaken op te lossen, in hun onderlinge contact. En we versterken de interacties die we zien, door deze te benoemen en te bekrachtigen.

Op onze Werkwijzer zijn voor de pedagogisch professionals handvatten opgenomen van hoe we bij Doomijn de onderlinge interactie tussen kinderen stimuleren en bevorderen.

Voor de bso's van Doomijn is ons eigen instrument Samen doen is samen groeien 4-12 beschikbaar. Doomijn en Travers Welzijn hebben deze methode ontwikkeld om het welbevinden van kinderen in een groep te vergroten en hun sociale competenties te bevorderen. Binnen deze methode wordt gesproken over vier groepsfasen. Door een observatie wordt vastgesteld in welke fase de groep zich bevindt en het instrument ondersteunt medewerkers om met geplande interventies de groep te helpen groeien naar de volgende groepsfase. Informatie over onze methode is online te vinden: [Samen Doen Is Samen Groeien – Travers Welzijn](#)

Hoofdstuk 4. De ruimte als pedagoog

Inrichting en indeling

Doomijn heeft een eigen huisstijl, die bijdraagt aan herkenning en een warm gevoel. Ons kleurgebruik en de keuze van meubilair is afgestemd op veiligheid, fysiek en emotioneel. De werkwijze rond het borgen van onze huisstijl en inrichting staat voor medewerkers uitgewerkt op onze Werkwijzer: PvE Uniforme huisstijl Doomijn.

De indeling van de groepsruimtes is enorm belangrijk voor de kinderen. We zorgen ervoor dat deze uitdagend is en de fantasie prikkelt. En we zorgen voor overzicht: het is voor de kinderen duidelijk wat ze waar kunnen doen en: kinderen hebben zicht op de pedagogisch professional wanneer ze dat fijn vinden. Kinderen kunnen materialen zelf pakken, regelen en op onderzoek uitgaan. Op een 'familiemuur' vinden kinderen foto's terug van personen, dieren en/of voorwerpen die belangrijk voor hen zijn. Zo verbinden we de opvang met thuis.

Op de bso borgen we door middel van ons Instrument kinderteilname dat kinderen mee kunnen denken over de indeling en het aanbod.

Zo ondersteunen we op veel verschillende manieren de autonomie van kinderen, helpen we hen om zich gezien en veilig te voelen en stimuleren we de ontwikkeling; de ruimte als pedagoog.

We stemmen de inrichting af op de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen. Die groeien en veranderen continu, met de groep mee. Dit betekent dat we flexibel zijn: onze ruimtes veranderen we niet continu, maar passen we alleen aan wanneer we zien dat kinderen daar behoefte aan hebben.

Met onze scheidingswanden, (lage) kasten, een speciaal ontworpen 'doorklimkastje' (0 – 4), kleine tafelgroepjes op kindhoogte, ronde kleden en/of een babytuin (grondbox) - creëren we veranderbare hoeken en speelzones voor kleine groepjes kinderen.

Onze overdachte huisstijl en inrichting borgt dat kinderen overzicht hebben, zich kunnen verwonderen en elkaar ontmoeten of juist rust vinden. Zo werken onze ruimtes mee als pedagoog.

Hier kunnen kinderen bij Doomijn tenminste spelen:

0 tot 4 jaar

- Babytuin of grondbox (eventueel nog een hoge box)
- Een rustige plek om baby's te voeden
- Vrije vloer, beweeg-, klim en klauterruimte
- Atelier of materialenkastje
- Plek voor ontdekken, bouwen en constructie
- Lees- en rustplek
- Verstoppiek
- Huis- of fantasiehoek (aan 3 kanten afgeschermd)

We houden bij het plaatsen van de boxen rekening met een tochtvrije plaatsing, met interessant uitzicht en zicht op de pedagogisch professionals.

We maken plekken voor 0 tot 4 jaar geschikt door:

- Boekjes voor peuters op eigen hoogte aan te bieden en voor baby's laag
- Atelier en/ of ontdektafels af te schermen voor baby's of: baby's in eigen afgeschermd speelruimte als hier gespeeld wordt
- Speel-leerplekken op peuterhoogte
- Lage tafels en stoelen voor kleine groepjes peuters (hier kunnen zij eten en spelen. Grote groepstafels en stoelen/banken nemen zo min mogelijk ruimte in)

Peuteropvang (regulier en ve)

- Themahoek en/of huishoek
- Ontdekhoek en/of zand & watertafel
- Atelier
- Bouw- en constructiehoek
- Denkplek voor ontwikkelingsmateriaal
- Lees- en rustplek
- Beweegruimte

- Klim- en klautermogelijkheden
- (kleine) kring

We richten ons op:

- Speel-leerplekken op peuterhoogte
- Lage tafels en stoelen voor kleine groepjes peuters (hier kunnen zij eten en spelen. Grote groepstafels en stoelen/banken nemen zo min mogelijk ruimte in)

4 tot 13 jaar

- Bewegen en grove motoriek/ stoeien/ indoor sport (tafeltennis, tafelvoetbal o.i.d.)
- Atelier
- Ruimte voor muziek, dans en drama
- Lees- en lounge- en rustplek
- Ruimte voor experimenteren, bouwen, constructie en techniek
- Ruimte voor gezelschapsspellen
- Huishoek/ themahoek
- Groepstafels op kindhoogte voor kleine groepjes
- 'ongeziene' eigen ruimte (8+)

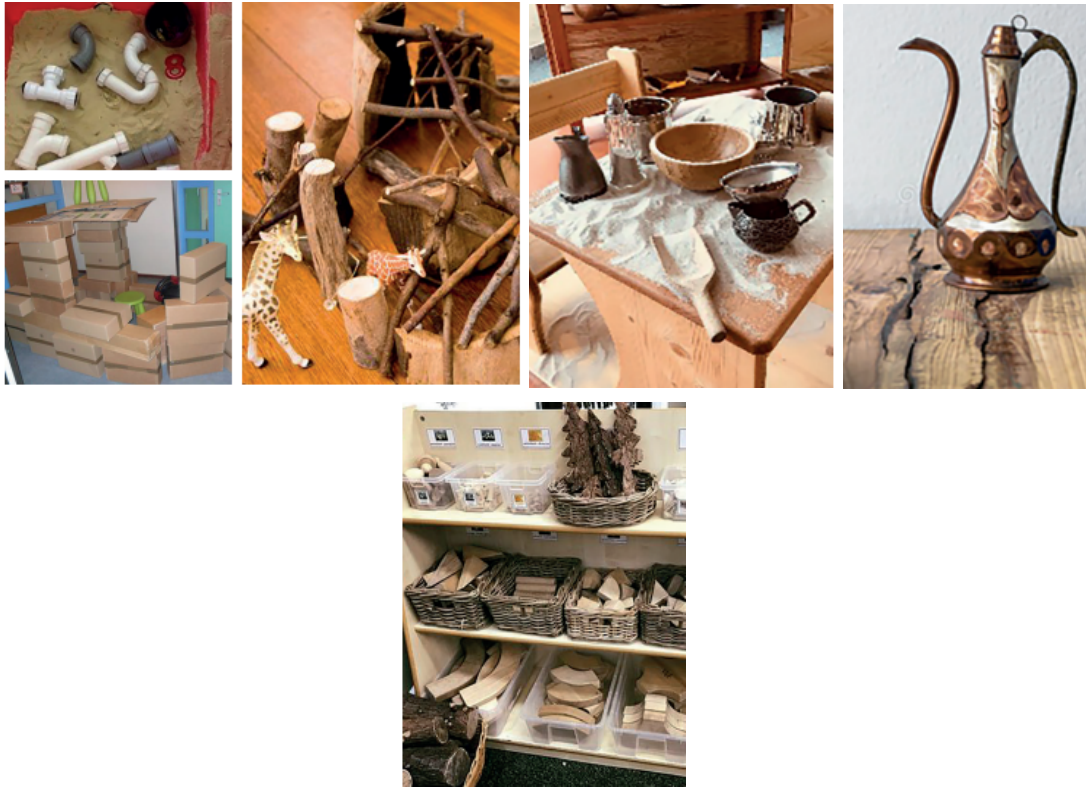
Aanbod en materialen

Spelen doen kinderen het liefst en het best met materialen uit de natuur en uit de echte wereld. Met de juiste materialen stimuleren we de zintuigen en nieuwsgierigheid van alle kinderen.

Kinderen spelen graag met losse spullen en materiaal, die geen speelgoed zijn maar waar kinderen wel mee kunnen spelen. Die noemen we: loose parts. Deze materialen stimuleren gevarieerd, creatief en uitvoerig spel (Expertisecentrum, 2020). Uit ervaring weten we dat spel in bijvoorbeeld een huis-, constructie- of themahoek veel rijker wordt met echte pannen, (lege) verpakkingen, een telefoon, servies of oud gerei.

In onze ruimtes vinden kinderen deze daarom veel méér dan standaard speelgoed dat het spel van kinderen stuurt en de fantasie veel minder uitdaagt. zoals :

- Materialen uit de natuur,
- Herkenbare voorwerpen uit de echte wereld en
- Losse spullen en materialen; Loose Parts en openeind materialen

Doomijn heeft overzichtelijke lijsten met passend spel- en speelmateriaal voor alle speelzones opgesteld. Hiermee borgen we rijk aanbod voor de brede ontwikkeling. Het overzicht voor kinderen van 0 tot 4 jaar is voor de medewerkers te vinden op onze Werkwijzer . Het overzicht voor kinderen van 4 tot 13 jaar, staat hier ook.

- Lijst spelmateriaal speelhoeken 0-4 jaar
- Lijst spelmateriaal speelhoeken 4-12

Uiteraard borgen we bij het aanbieden van ons materiaal de veiligheid. De richtlijnen hiervoor, vinden medewerkers op onze Werkwijzer; Lijst spelmateriaal speelhoeken 0-4 jaar

We verbinden binnen en buiten zoveel mogelijk, daarom zijn er planten en halen we de natuur naar binnen waar dit kan. Omdat diversiteit voor Doomijn een vanzelfsprekendheid is, zijn er boeken, spellen, illustraties en materialen uit allerlei culturen terug te vinden.

‘Speelsporen’ horen erbij. Dit betekent dat onze professionals bewust kiezen wanneer er opgeruimd wordt. Materialen uit verschillende hoeken mogen worden gecombineerd en rijke spelsituaties mogen bij een onderbreking blijven liggen; dit stimuleert verder spelen en verdiepen.

Buitenruimte en buiten spelen

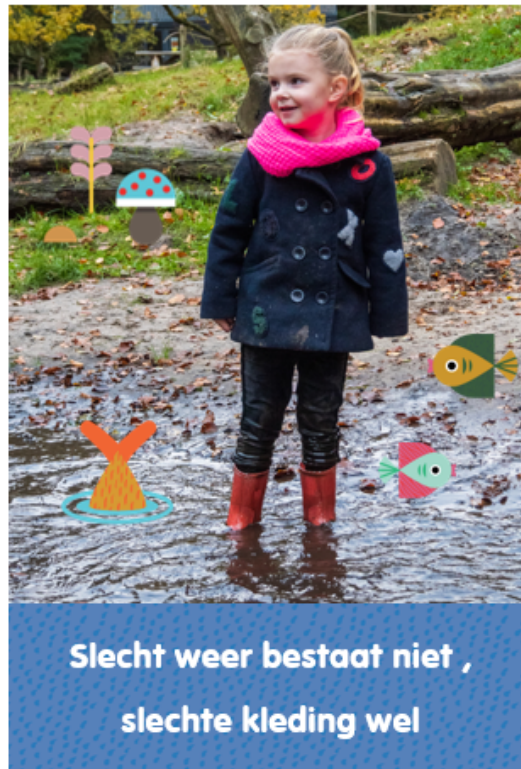
Buitenspelen is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Buitenspelen stimuleert kinderen om te klimmen, klauteren en verkennen. Kinderen verbeteren daarbij ook hun conditie en uithoudingsvermogen.

Daarbij hebben kinderen buiten méér uitdagingen en kansen om hun grenzen te verleggen, zo leren ze risico's beter inschatten. Buiten zijn is gezond: goed voor de weerstand en sterke botten en een goed gebit. Kinderen spelen heel graag

buiten (dat leerden we uit de antwoorden op onze vraag: 'wat speelde jij zelf vroeger het liefst?')

Tot slot ervaren kinderen de natuur buiten intensiever dan binnen. Ze leren over seizoenen en weertypes, planten en diertjes en ontwikkelen bewondering van de natuurlijke wereld.

Daarom spelen we bij Doomijn iedere dag buiten. Ook op deze manier dragen we bij aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Daarbij geldt: vies worden vinden we niet erg. Dit betekent dat er ruimte was om (jezelf) te ontdekken.

- In onze buitenruimtes komen kinderen in contact met de natuur.
- In onze buitenruimtes is, daar waar mogelijk zand en water te vinden.
- We verdelen onze buitenruimte ook in overzichtelijke speelruimte en -zones.
- We dagen kinderen ook buiten uit met materialen uit de natuur, materialen uit de echte wereld en loose parts, méér dan standaard speelgoed.
- We zorgen voor ruimte om te bewegen en om te verstoppen.
- We vertrouwen op het kind als het klimt en klautert.
- We hebben buiten een actieve rol en bieden de kinderen activiteiten aan.

Buiten slapen

Omdat veel buiten zijn gezond is, hoort buiten slapen ook bij Doomijn. In Scandinavische landen is dit al lang bekend en is dit heel normaal. Bij Doomijn weten we dat kinderen beter en langer slapen en lekker in hun vel zitten als ze wakker worden, als ze buiten slapen. Daglicht zorgt voor meer weerstand door een grotere opname van vitamine D. Daarnaast bevat buitenlucht meestal minder stof en bacteriën dan binnenlucht. Kinderen die vaak verkouden zijn en last hebben van luchtweginfecties en/of allergieën kunnen hierbij gebaat zijn. Bij de plaatsing van de buitenbedjes wordt rekening gehouden met de omgeving, bijvoorbeeld een drukke autoweg. Informatie over de actuele luchtkwaliteit is in Nederland te vinden op de website <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten> van de Rijksoverheid. Omdat we Doomijn graag bijdragen aan een

gezonde ontwikkeling van de kinderen, zowel fysiek als mentaal, maken wij daar waar mogelijk gebruik van buitenbedjes voor kinderen die dat als prettig ervaren.

Uiteraard borgen we de veiligheid van kinderen en houden we de door de overheid gestelde eisen aan. Bovenop de regels die gelden voor slapen in bedjes binnen, stellen we aanvullende voorwaarden. De bedjes laten voldoende frisse lucht door en worden uit de zon, wind of regen gezet bijvoorbeeld. Ook houden we rekening met de temperatuur van de omgeving en van het kind. Dit en alle overige maatregelen voor veilig buitenslapen, staat voor medewerkers uitgewerkt in het beleid Startpagina Veilig slapen.

Open deurenbeleid

Doomijn kiest voor een **veilig** opendeurenbeleid. Dit vergroot de mogelijkheden voor kinderen om op onderzoek en ontdekking te gaan. Kinderen van verschillende groepen kunnen elkaar leren kennen, bewegen en samen activiteiten ondernemen in andere ruimtes dan de eigen stam- of basisgroep. Voor broertjes en zussen is dit vaak fijn. Bovendien kunnen we onze activiteiten zo nog beter afstemmen op de leeftijd en ontwikkeling van kinderen. Dit is een vast onderdeel van het dag- of weekprogramma. De rest van de tijd zijn de deuren dicht. Hiermee borgen we het gevoel van emotionele veiligheid van de kinderen.

Dit zijn onze afspraken:

- We zetten enkel deuren open die geen onderdeel zijn van een brandcompartiment.
- We zorgen dat de kinderen rustig kunnen wennen aan de extra ruimte die ze krijgen.
- De pedagogisch professionals stemmen af hoe zij hun beschikbaarheid en werkzaamheden verdelen, wanneer er deuren open staan.
- We borgen dat ouders bij de vaste pedagogisch professional(s) terecht kunnen voor een overdracht bij brengen en halen.
- De deuren staan maximaal twee keer per dag een uur open (0 – 4 jaar).
- Kinderen hebben de keuze om hun stam- of basisgroep te verlaten. Dit hoeft niet als ze niet willen.

Hoofdstuk 5. Voorschoolse educatie

Visie op ve

Doomijn biedt peuters met een vve-indicatie voorschoolse educatie (ve) aan. Onze pedagogische visie en dit pedagogisch beleid gelden ook deze kinderen, want: ieder kind is krachtig. Ook, of juist daar, waar een kind extra stimulans kan gebruiken voor een kansrijke start in het leven. Ook met minder of een andere taal tot hun beschikking, of bijvoorbeeld met

een lastige sociaaleconomische thuissituatie, is hun verwonderkracht groot en leren ze spelenderwijs. Omdat we weten dat kinderen spelenderwijs het meeste leren en omdat 'welbevinden' en 'betrokkenheid' de belangrijkste pijlers voor kwaliteitsonderwijs zijn (Gelijke Kansenalliantie, Ferre Laevers, 2024), spreken we bij Doomijn liever van **verrijkte ervaringen** in plaats van 'voorschoolse educatie'. Dit betekent dat de pedagogisch professionals methodisch optimale speelruimte bieden voor ontwikkeling, in het bijzonder op het gebied van:

- spraak en taal,
- omgaan met gevoelens en met elkaar,
- bewegen en ervaren en
- oefenen met de telrij, getalbegrip, meetbegrippen, ordenen en vergelijken

Tussen hun tweede en hun vierde verjaardag krijgen kinderen 960 uur ve aangeboden bij Doomijn. Hoe de uren verdeeld zijn, staat beschreven in de locatie werkplannen van de locaties. Dit geldt ook voor het programma waar mee gewerkt wordt en de bijbehorende instrumenten.

Methodes

Spelen is de hoogste vorm van leren

Doomijn staat voor het werken met Piramide (digitaal). Deze methode past bij onze pedagogische visie. De methode heeft de focus op spelend leren, een duidelijk overzicht van een rijke speel-leeromgeving per thema en een schat aan passende activiteiten voor de ontwikkelingsgebieden. Het aanbod binnen deze methode wordt continu vernieuwd door Jonge kind Specialisten.

Daar waar de gemeente anders van ons vraagt, werken we met de gevraagde methode. In Apeldoorn is dat Startblokken.

Groepssamenstelling

Bij Doomijn streven we er zoveel mogelijk naar dat peuters met een vve-indicatie in groepen worden samengebracht waar ook peuters zonder vve-indicatie zijn. We vinden het belangrijk dat onze groepen een **afspiegeling vormen van de samenleving**, voor een zo rijk mogelijke speelleerervaring voor elke peuter. Ook streven we ernaar dat onze medewerkers voldoende aandacht kunnen besteden aan alle peuters. In gemengde groepen (regulier – ve) is dit eenvoudiger te realiseren dan in peuteropvang met alleen peuters met een vve-indicatie. Soms is dit niet mogelijk omdat de gemeente een ander beleid voorstaat of omdat de samenstelling van de buurt dit onmogelijk maakt.

Wij bieden peuters 'verrijkte ervaringen'. Want dat is waar we bij Doomijn voor staan

Kwaliteitseisen en inspanningsverplichtingen

Wij werken volgens het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie, geldig van 01-01-2022 t/m heden en de inspanningsverplichtingen op basis van het onderwijskansenbeleid en de kaders van de Inspectie van het Onderwijs.

Op onze verschillende locaties:

- bieden we peuters 'verrijkte ervaringen' door ons bij ons aanbod te laten ondersteunen door een erkende methode.
- geven we vanuit de methode de taal-, voorbereidend reken-, motorische en sociaal emotionele ontwikkeling bijzondere aandacht waar dit nodig is.
- volgen we de ontwikkeling van de peuters met een instrument dat bij de methode hoort of past. Dit instrument borgt, vanuit de methode, planmatig aanbod afgestemd op de ontwikkelingsfase van de kinderen op de gebieden genoemd bij b.
- richten we ons ook op ondersteuning van de ontwikkelingsstimulering thuis. We sluiten aan bij wat ouders zelf weten en kunnen. Bij elk thema krijgen ouders hier informatie over. We leggen uit hoe belangrijk hun bijdrage thuis is en waarom we deze betrokkenheid verwachten. Met middelen en netwerkpartners verzorgen we deze ondersteuning.
- daarnaast betrekken we ouders door hen regelmatig uit te nodigen om mee te spelen op de groep en/of samen een activiteit te doen op de groep.
- richten we onze ruimtes voor en in op basis van dit beleid, hoofdstuk 4 De ruimte als pedagoog. We vullen de inrichting aan met speelplekken of materialen, passend bij de ontwikkelingsvragen van de kinderen, als dit – op basis van het kindvolgsysteem – nodig is.
- gaan we met de ouders mee naar school, om een 'warme overdracht' te doen: we praten over hoe de peuter het liefst speelt en leert en waar de belangstelling naar toe gaat. Ook geven we aan waar de peuter in de ontwikkeling staat t.o.v. de SLO doelen Jonge kind (landelijk expertisecentrum onderwijs curriculum). Dit leggen we vast op een 'gemeentelijk overdrachtsformulier'. Zo versoepelen we een rijke start op de basisschool.

Hoofdstuk 6. Volgen, bespreken en overdragen van de ontwikkeling met ouders

Als een kind geboren wordt, is een mens opeens een ouder! Bij Doomijn weten we dat ouders het allerbelangrijkst zijn in het leven van een kind en dat ouders hun kind het beste kennen. We geloven erin de interactie tussen ouder en kind, met andere ouders en met ons waardevol kan zijn voor de opvoeding. Daarom kunnen ouders elkaar en ons ontmoeten op de locatie. En daarom delen we graag onze kennis en ervaring.

Daarbij vinden we het belangrijk dat ouders, de school en (indien van toepassing) de bso elkaar informeren over de ontwikkeling van een kind. En méér nog over waar het kind blij van wordt en wat hij of zij nodig heeft. Daarom volgen, delen en bespreken we de ontwikkeling met ouders en dragen we in overleg met hen informatie over. We streven hierbij naar een fijne overgang en een doorlopende

ontwikkellijn op de basisschool en de buitenschoolse opvang.

Kennismaking

Voordat de opvang start, voeren we een kennismakingsgesprek. We staan hier ouders vriendelijk, gastvrij en enthousiast te woord. Ouders hebben onze Algemene informatie DoomijnDoomijn, de praktische informatie van de locatie (kdv, pov en bso) en het locatie werkplan al kunnen inzien op het ouderportaal. In het kennismakingsgesprek willen we graag het kind, de ouders, het gezin en andere belangrijke betrokkenen en zaken leren kennen. De pedagogisch professionals gebruiken een checklist, niet om een 'interview' af te nemen, maar om te zorgen dat we alle belangrijke zaken aan bod laten komen. Uiteraard beantwoorden we ook alle vragen van ouders, en vragen we of alle informatie duidelijk was.

We vragen ouders tijdens het gesprek ook om de (nood)gegevens en toestemmingen vast te leggen in de ouderapp. Het is voor ons, de ouders en het kind belangrijk en wel zo veilig om deze informatie paraat te hebben als de opvang start.

Mentorschap

Elk kind bij Doomijn heeft een eigen mentor, een pedagogisch professional die op de stam-/basisgroep werkt.

Vanzelfsprekend heeft iedere pedagogisch professional oog voor alle kinderen op de groep, maar de mentor let daarnaast specifiek op het welbevinden en de ontwikkeling van zijn of haar mentorkinderen. Een mentor is voor de ouders en het kind het eerste aanspreekpunt als er iets speelt of bij vragen over de ontwikkeling.

Zo doen wij dit:

- Bij het kennismakingsgesprek (bij voorkeur gevoerd door de mentor van het kind), vertellen we ouders wie de mentor is
- De medewerkers zorgen ervoor dat de mentor voor de ouders zichtbaar is in het ouderportaal *mijndoomijn*
- De mentor stelt zich op de eerste opvang(wen) dag voor aan het kind en laat in woord en gedrag weten dat hij of zij er voor het kind is
- De mentor volgt de ontwikkeling van de individuele kinderen en is een vast en herkenbaar aanspreekpunt voor de kinderen
- Ouders van kinderen van 0 – 4 jaar worden jaarlijks (rond de verjaardag van het kind) uitgenodigd voor een gesprek om het welbevinden, de talenten en de ontwikkeling van hun kind met de mentor te bespreken
- Ouders van kinderen op de bso worden in wenselijke situaties uitgenodigd voor een gesprek

Wennen

Zowel bij een plaatsing, als bij de overgang naar een nieuwe stamgroep(en) of basisgroep(en), bieden we het kind de mogelijkheid te komen wennen op de groep. De wenperiode wordt opgenomen in de overeenkomst met de ouder.

Daarbij zorgen we dat:

- het kind komt wennen in de stam- of basisgroep(en) waar het geplaatst wordt
- De groepsgrootte en de bkr passend blijft
- een vaste medewerker (bij voorkeur de mentor) de eerste dag(en) duidelijk aanwezig is en het nieuwe kind op weg helpt
- bij dreumesen en peuters aan andere kinderen van de groep gevraagd wordt om het nieuwe kind wegwijs te maken door dingen samen te doen en te vertellen hoe alles op de groep gaat. De pedagogisch professional stimuleert dit: "Inge; laat jij aan Esther zien waar de kwasten staan?".
- op de bso een nieuw kind gekoppeld wordt aan een ander kind uit de basisgroep. Dit 'maatje' krijgt de taak om de eerste dag alles te laten zien en gezamenlijk deel te nemen aan één van de activiteiten. Indien de pedagogisch

professional ziet dat het nieuwe kind dit vaker nodig heeft dan zal hij/zij vaker een maatje toewijzen

- de ouder de eerste opvang dag ouder gebeld wordt over hoe het met zijn of haar kind gaat

Overdracht bij brengen en halen

Op onze locaties verwelkomen we ouders graag. We nodigen ouders van harte uit om even mee te spelen, als het kind dat wil. We zetten in op een fijne en zorgvuldige overgang voor het kind van thuis naar de opvang, en andersom. Ouders zien hun kind bij het halen nog volop in spel; zo kunnen ouders met eigen ogen zien wat hun kind bezighoudt en boeit bij Doomijn.

Met ouders wisselen we ideeën uit over de omgang met hun kind, informeren elkaar over avonturen die het kind meemaakt en verwonderen ons over de ontwikkeling die we zien.

Zo doen wij dit:

- We vragen actief naar hoe het gaat, naar wat het kind heeft meegemaakt, thuis en in de leefomgeving
- We betrekken bij overdrachtmomenten ook het kind en vragen wat het kind wil vertellen (verbaal of non-verbaal); we praten niet over maar met de kinderen
- Als ouders komen halen delen we in ieder geval een specifiek moment dat we gezien hebben, waarin: het kind iets nieuws ontdekte, een ontwikkeling liet zien of een talent dat we zagen (waarbij het kind helemaal opging in een activiteit)
- Als kinderen van de bso zelf naar huis mogen, bellen we ouders als dit nodig is voor een overdracht

Soms komt het voor dat we wat langer met ouders in gesprek willen of raken. Daar maken we dan een aparte afspraak voor. Zo borgen we aandacht voor de groep en voor andere ouders.

Ouderapp mijndoomijn

Bij Doomijn werken we met een ouderportaal, genaamd *mijndoomijn*. De medewerkers houden hierop de aanwezigheid en bijzonderheden van kinderen bij, en kunnen berichten sturen naar ouders. Ouders krijgen via de ouderapp *mijndoomijn* regelmatig een foto, zodat zij kunnen genieten van wat hun kind meemaakt in de groep. In het eerste jaar van het kind, legt de pedagogisch professional daarnaast ook informatie vast over voeding, slaapjes en bijzonderheden en deelt dit via het ouderportaal.

We vragen ouders om ook foto's en relevante informatie over het kind via de app te delen. Ouders kunnen hun kind(eren) op dit portaal zelf ook aan- dan wel afmelden, extra dagdelen aanvragen of vakantiedagen doorgeven.

Om deze redenen is de pedagogisch professional soms bezig met een iPad op de groep. Dit gaat **niet ten koste van de groep**; de overige pedagogisch professionals zijn met volle aandacht bij de kinderen. Pedagogisch professionals zijn zich ervan bewust dat zij ook in het gebruik van digitale media een voorbeeldfunctie voor de kinderen hebben. Ze zijn alert op waar en wanneer ze de iPad in het bijzijn van de kinderen gebruiken.

Een complete handleiding over het werken met mijndoomijn, vinden medewerkers op Startpagina Doomijn – mijndoomijn

Volgen en delen van de ontwikkeling

Ieder kind is krachtig en ontwikkelt zich vanuit zichzelf, omdat het een kind is. Bij Doomijn kijken we waar het spelend kind bij betrokken is, hier zien we eigenheid en talenten. Vanuit spel en verwonderkracht stimuleren wij het kind steeds een stapje verder. De pedagogisch professionals leggen het welbevinden, de ontwikkeling die het kind laat zien en bovenal de

eigen kracht en talenten van de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd, vast.

- Kinderdagverblijven en reguliere peuteropvanglocaties gebruiken hiervoor Kijk hoe ik groei, DKVS 0-4 jaar - Doomijn - Instructie van Doomijn (DKVS); 'Kijk hoe ik groei'
- Ve-locaties gebruiken een volgsysteem passend bij het ve-programma.
- Op de bso wordt het welbevinden en de (spel)betrokkenheid op groepsniveau met Ontwikkeling volgen en delen op de BSO - Groep onder de loep geobserveerd en vastgelegd. Als het welbevinden en de betrokkenheid hoog is, weten we dat ieder kind optimaal in ontwikkeling is (Ferre Laevers. 2014)

Bij een gemiddelde of lagere score worden interventies gepland om het welbevinden en/of de betrokkenheid van alle kinderen te verhogen. Bij zorg om de ontwikkeling wordt in overleg met of op verzoek van ouders een individuele observatie gedaan. Hierop wordt een plan gemaakt om het kind vanuit (één of enkele van) de pedagogische basisdoelen extra ondersteuning te kunnen bieden.

Doorgaande lijn naar de basisschool en de bso

Een soepele overgang en fijne start in het basisonderwijs en – indien van toepassing - op de bso, vinden we erg belangrijk bij Doomijn. We hebben hiermee oog voor de emotionele veiligheid van het kind. Daarom delen we graag onze informatie. Pedagogisch professionals werken indien van toepassing met een **gemeentelijk overdrachtsformulier** als het kind naar de basisschool en bso gaat. Hierop vermelden we waar het kind blij van wordt, waar het in de ontwikkeling mee bezig is en wat wij zien dat het nodig heeft. Het overdrachtsformulier wordt na toestemming van ouders in een overdracht aan de school en bso overgedragen of meegegeven aan de ouders, met het verzoek deze aan de leerkracht op school en de mentor op de bso te geven (zonder toestemming is het niet toegestaan om de gegevens over te dragen). In het locatie werkplan wordt omschreven hoe elke locatie invulling geeft aan de doorgaande lijn. Welk overdrachtsformulier gebruikt wordt hangt af van de lokale gemeentelijke afspraken.

Bijzonderheden in de ontwikkeling en/of gedrag

Bij Doomijn zijn alle kinderen welkom om samen de wereld te ontdekken. Het welbevinden, plezier en de mogelijkheden om de wereld te ontdekken staan hierin voor alle kinderen centraal. Ook kinderen die extra aandacht behoeven door problemen met hun gezondheid, ontwikkeling en/of gedrag verwelkomen wij op onze locaties, wanneer zij mee kunnen draaien in de reguliere groep. Zij kunnen kind zijn, samen met de andere kinderen in de groep, in een stabiele, vertrouwde en uitdagende omgeving. Zoveel als mogelijk kijkt de pedagogisch professional naar de vraag achter het gedrag, hierin wordt samengewerkt met de ouder(s) en wordt gezocht naar antwoord op de behoefte van het kind. We waken ervoor dat het groepsbelang hierbij niet in het gedrang komt. De pedagogisch professional kan hierin ondersteund worden door de pedagogisch coach en gebruik maken van Pedagogische ondersteuningskaarten 02.01.04.01 (bij veel voorkomend gedrag) op onze Werkwijzer.

Uitgangspunt van ons handelen is het welbevinden en de ontwikkelingsbehoefte van het individuele kind én van de groep

Kinderen met een ondersteuningsbehoefte

Soms wordt bij aanmelding of in het kennismakingsgesprek helder dat een kind bijzondere aandacht nodig heeft. Dit kan gaan om:

- Medische problematiek
- Ernstige vormen van gedragsproblematiek en/of
- Ernstige vormen van ontwikkelingsproblematiek

De medewerkers van Doomijn werken dan volgens ons beleid Proces kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Deze geeft richtlijnen om het proces van plaatsing van aandachtskinderen zorgvuldig te doorlopen zodat kinderen een goede plek kunnen vinden waar zij kunnen groeien en samen spelen.

Dit is een samenspel tussen ouders die het meest deskundig zijn in de problematiek van hun kind, de klantadviseur, pedagogisch professionals en de manager die de mogelijkheden van plaatsing kunnen bespreken en beoordelen met de ouders. De manager vraagt advies aan de pedagogisch coach en beslist.

In een aanmeldings- of kennismakingsgesprek met de ouder wordt bekeken wat de (on)mogelijkheden zijn om het kind optimaal op te vangen en afspraken gemaakt hoe wij dit met elkaar vormgeven.

- We zorgen dat Klantadvies, de manager en de pedagogisch coach elkaar informeren.
- Afspraken over de plaatsing worden vastgelegd en gedeeld met de ouders in het **ouderportaal**.
- Tijdens de opvang worden gemaakte afspraken en evaluaties uitgevoerd door de pedagogisch professionals.
- Als pedagogisch professionals behoefte hebben aan extra ondersteuning in hun eigen handelen, kan een pedagogisch coach van Doomijn worden ingeschakeld.
- Verwijzing naar andere disciplines of bijvoorbeeld advies van een huisarts of consultatiebureau raden we tijdig aan.
- Afhankelijk van de gemeentelijke organisatie kunnen medewerkers en ouders voor inlichtingen over hulpverleningsprofessionals terecht bij partners van de Sociale Kaart.
- Er vindt een evaluatie plaats maximaal na drie maanden.
- Blijvend wordt er minimaal jaarlijks geëvalueerd hoe de opvang verloopt, gekoppeld aan het kindvolgsysteem op het kinderdagverblijf of een individuele observatie van de buitenschoolse opvang.

De manager is verantwoordelijk en wordt voor de evaluatiegesprekken uitgenodigd door de pedagogisch professional.

Zorgen om ontwikkeling en/of gedrag gedurende plaatsing

Soms ontstaan er zorgen om de ontwikkeling en/of het gedrag gedurende de opvang. Op dat moment starten we een soortgelijke procedure als bij een plaatsing van een kind met een ondersteuningsbehoefte. Een handreiking hierbij vinden medewerkers terug op de Werkwijzer:Proces kinderen met een ondersteuningsbehoefte.

Het samenspel tussen ouders, pedagogisch professionals, de manager en de pedagogisch coach start. In een gesprek met de ouder wordt bekeken wat de (on)mogelijkheden zijn om het kind optimaal op te vangen en afspraken gemaakt hoe wij dit met elkaar vormgeven.

- De pedagogisch professional deelt zorgsignalen en incidenten met de ouder en legt deze vast in een interne melding.
- De pedagogisch professional legt een individuele observatie vast, deze vormt, samen met de interne meldingen, het uitgangspunt voor het gesprek.
- Er worden afspraken gemaakt om te werken aan een oplossing op de groep.
- Afspraken worden vastgelegd en gedeeld met de ouders in het **ouderportaal**.
- Tijdens de opvang worden gemaakte afspraken en evaluaties uitgevoerd door de pedagogisch professionals.
- Als pedagogisch professionals behoefte hebben aan extra ondersteuning in hun eigen handelen, kan een pedagogisch coach van Doomijn worden ingeschakeld.
- Verwijzing naar andere disciplines of bijvoorbeeld advies van een huisarts of consultatiebureau raden we tijdig aan.
- Afhankelijk van de gemeentelijke organisatie kunnen medewerkers en ouders voor inlichtingen over hulpverleningsprofessionals terecht bij partners van de Sociale Kaart 02.01.02.07. Deze is terug te vinden in de Locatiewerkmap.
- Er vindt een evaluatie plaats maximaal na drie maanden.
- Blijvend wordt er minimaal jaarlijks geëvalueerd hoe de opvang verloopt, gekoppeld aan het kindvolgsysteem op het kinderdagverblijf of de individuele observatie van de buitenschoolse opvang.

De manager is verantwoordelijk en wordt voor de evaluatiegesprekken uitgenodigd door de pedagogisch professional.

Grenzen aan de opvang (Beëindiging plaatsing om pedagogische redenen)

Soms komt het voor dat een kind zoveel zorg of begeleiding nodig heeft, dat hierdoor de begeleiding en/ of veiligheid van de andere kinderen in het gevaar komt. Dit kan het geval zijn als het kind bijvoorbeeld lichamelijke-, gedrags- of ontwikkelingsproblemen laat zien.

Uitgangspunt van ons handelen is het welbevinden en de ontwikkelingsbehoefte van het individuele kind én de groep.

- Indien een kind niet mee kan draaien in het dagelijkse ritme van de groep, wordt dit door de manager bij ouders aangegeven. **We geven hierbij aan dat er “grenzen aan de opvang in zicht zijn”**
- Er worden afspraken gemaakt om gezamenlijk te werken aan een oplossing op de groep
- Afspraken worden vastgelegd en gedeeld met de ouders in het **ouderportaal**

Soms kan het beter zijn voor alle kinderen dat de **plaatsing om pedagogische redenen wordt beëindigd**. Ouders kunnen vragen de plaatsing te beëindigen, maar het initiatief hiervoor kan ook door de manager, in overleg met de operationeel manager, worden genomen.

Redenen hiervoor zijn bijvoorbeeld:

- het kind heeft meer gespecialiseerde zorg nodig dan de kinderopvang kan bieden;
- het kind voelt zich niet gelukkig (welbevinden);
- het kind vraagt zoveel aandacht dat het ten koste van de andere kinderen gaat.

In de meeste gevallen zal er dan geprobeerd worden om de ouders en het kind te helpen een nieuwe plek voor het kind te vinden bij een organisatie die wel de zorg kan bieden die het kind nodig heeft. Doomijn borgt hierbij de Algemene voorwaarden kinderopvang. Medewerkers vinden op de Werkwijzer een handreiking voor dit proces; Proces kinderen met

een ondersteuningsbehoefte

Er wordt geen opzegtermijn gehanteerd indien plaatsing na een gezamenlijke evaluatie stopgezet wordt. De manager zorgt ervoor dat Klantadvies hiervan op de hoogte is.

Hoofdstuk 7. Praktische zaken

Activiteiten buiten de stamgroep en/of basisgroep

Doomijn kiest ervoor om kinderen activiteiten aan te bieden buiten de stamgroep en basisgroep, voor uitdaging en plezier, bijvoorbeeld 3+ activiteiten en gezamenlijke activiteiten. Pedagogisch professionals houden rekening met het individuele kind en letten erop dat het kind zich veilig voelt, kan ontspannen en plezier maken in andere groepen/groep-samenstellingen.

Onze pedagogisch professionals kennen de omgeving van hun locatie en betrekken andere organisaties als scholen, scouting, (sport)verenigingen, welzijn- en culturele organisaties et cetera bij het activiteitenaanbod.

Pedagogisch professionals organiseren uitstapjes en activiteiten buiten de stamgroep/basisgroep binnen de onderstaande kaders:

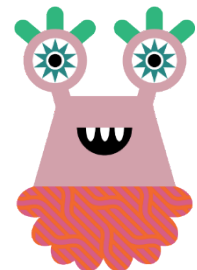
- De achterwacht (0-12 jaar) en het 4-ogen principe (0-4 jaar) dienen ook tijdens uitstapjes geborgd te zijn.
- Hoeveel kinderen een pedagogisch professional buiten de stamgroep/basisgroep begeleidt, mag de beroepskracht binnen de wettelijke kaders (beroepskracht-kindratio) zelf bepalen. Wij gaan hierbij uit van de professionaliteit van de beroepskracht die daar bij de veiligheidsrisico's zorgvuldig inschat en daarnaar handelt. Veiligheid boven lage personeelskosten; dat is het standpunt van Doomijn bij de afweging die je als professional maakt over de beroepskracht-kindratio bij uitstapjes en activiteiten buiten de stamgroep.
- Als er niemand op de locatie achterblijft wordt er een briefje opgehangen waarop staat hoe de pedagogisch professional bereikbaar is (als de locatie geen mobiele telefoon heeft is het een optie om de vaste telefoon door te schakelen naar een eigen mobiele telefoon).
- In de werkinstructie Uitstapjes en activiteiten op locatie staan voor de professionals beschreven welke afspraken er gelden.
- In het beleid Vervoer bij Doomijn staan de afspraken rondom al het vervoer van de kinderen binnen de opvang.
- De pedagogisch professional zorgt ervoor dat hij/zij ook tijdens uitstapjes beschikt over de kindgegevens en een mobiele telefoon.

Samenstelling groepen

Bij Doomijn kunnen de groepen op diverse manieren zijn samengesteld: met gelijke of verschillende leeftijden. Iedere samenstelling kent zijn eigen meerwaarde en weinig onderling kwaliteitsverschil (Expertisecentrum, 2021).

Voor de samenstellingen letten de pedagogisch professionals erop dat de individuele kinderen het best tot hun recht komen.

Voor de samenstelling van basisgroepen op de buitenschoolse opvang kunnen naast de samenstelling van gelijke of verschillende leeftijden, de groepen ook ingedeeld worden op basis van interesses en/of behoeftes van kinderen en/of kinderen van dezelfde basisschool.

In het locatie werkplan staat beschreven hoe de stamgroepen of basisgroepen zijn vormgegeven.

Hierin staat ook beschreven of de locatie gebruik maakt van locatie overstijgende opvang en hoe de basisgroepen er dan uitzien.

Uitgangspunten hierbij zijn dat kinderen zoveel mogelijk bij eigen bso kinderen in de basisgroepen worden ingedeeld en bij voorkeur met een pedagogisch professional van de eigen locatie.

Wanneer kinderen tijdelijk in een andere stamgroep worden geplaatst vragen we ouders hiervoor toestemming.

Locatie overstijgende opvang op schoolvrije dagen

In de schoolvakanties en op schoolvrijedagen biedt Doomijn gedurende de hele dag opvang. Vaak voegen we meerdere locaties uit een plaats of wijk, samen. Waar de opvang voor een kind op die dagen plaats kan vinden, staat genoemd in het Locatie werkplan van de reguliere bso locatie. Gedurende een halve of een hele dag is er meer tijd voor afwisselende activiteiten en vaak is de groep net anders samengesteld. Dit draagt bij aan het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden.

De pedagogisch professionals werken met de werkinstructies De CVO komt eraan en nu. Dit zorgt ervoor dat:

- Zoveel als mogelijk zorgen we voor de aanwezigheid van een vaste pedagogisch professional van de eigen locatie. Zo borgen we de (emotionele) veiligheid.
- De pedagogisch professionals die samen gaan werken in de vakantie, hebben elkaar van tevoren ontmoet en belangrijke zaken samen afgestemd.
- De pedagogisch professionals werken voor de vakantieopvang al aan emotionele veiligheid van de kinderen door alvast te vertellen over de indeling van een vakantiedag en de locatie.
- Samen met de kinderen wordt een vakantieprogramma uit de online activiteitendatabase van **Doenkids** samengesteld en gedeeld met ouders. Zo borgen we kinderparticipatie en verhogen we de voorpret, maar ook voorspelbaarheid. Elke week komen activiteiten aan bod die aansluiten bij verschillende interessegebieden. Denk aan: koken, creatief, sport en spel, techniek, natuur, muziek of dans en drama.

Tijdens de locatie overstijgende opvang zorgen pedagogisch professionals voor kennismaking aan het begin van de dag en maken ze samen met de kinderen afspraken over de groepsregels. De activiteiten zijn gericht op de groep, bevordering van samen spelen en positieve ervaringen. Ze zijn nooit verplicht en zelf rustig spelen of relaxen kan altijd.

Aan het einde van de vakantie sluiten de pedagogisch professionals de bijzondere periode samen met de kinderen af. Met een feestje, tentoonstelling of gezellig samenzijn bijvoorbeeld, worden de kinderen geholpen bij de overgang naar de eigen bso.

Vaste gezichten criterium

Doomijn werkt volgens het vaste-gezichtencriterium, zoals beschreven in het Besluit Kwaliteit Kinderopvang.

Dit houdt in dat:

- Aan elk kind een beperkt aantal vaste pedagogisch professionals wordt toegewezen.
- Voor kinderen tot 1 jaar gelden maximaal 2 vaste gezichten.
- Voor kinderen van 1 jaar en ouder gelden maximaal 3 vaste gezichten.
- Per opvangdag is minimaal één van de vaste gezichten van het kind aanwezig op de stamgroep.

Deze vaste gezichten zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse verzorging, begeleiding en het volgen van de ontwikkeling van het kind. Op deze wijze wordt de emotionele veiligheid geborgd en wordt een stabiele en vertrouwde omgeving geboden.

Afwijken van het vaste gezichten criterium

Soms lukt het niet om een vast gezicht in te zetten, bijvoorbeeld bij ziekte, verlof of vakantie. In dat geval maken we gebruik van de mogelijkheid om tijdelijk een ander vertrouwd gezicht in te zetten. Dit doen we voor maximaal 4 weken en alleen als het echt nodig is. Dit doen wij binnen de volgende kaders:

- Wij maken alleen gebruik van deze optie als geen van de twee of drie vaste gezichten in de gelegenheid is om te werken. Wij hebben ze dan benaderd ter vervanging, maar zonder resultaat.
- Er een ander vertrouwd gezicht voor het kind is. Om aangemerkt te worden als vertrouwd gezicht zal er herhaald contact geweest moeten zijn tussen medewerker en kind.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- een collega van de andere groep,
- een stagiaire of beroepskracht in opleiding
- een invalkracht die eerder op de locatie is geweest

Daarnaast maakt een vaste medewerker van het kind, vanuit zijn /haar professie de inschatting, dat het vertrouwde gezicht voldoende emotionele veiligheid biedt voor het kind. Zo zou een vrijwilliger die structureel op de groep werkt of een stagiaire van een andere groep ook ingezet kunnen worden om daarmee de emotionele veiligheid voor kinderen te borgen.

Wanneer er maximaal 4 vaste medewerkers aan het kind zijn toegewezen, bestaat de optie om een andere vertrouwde beroepskracht in te zetten (vanuit het wettelijk kader) niet.

Vaste gezichten matrix		
Wij wijzen aan elke kind vaste gezichten toe:		
Leeftijd kind	Op de groep werken twee medewerkers op een dag	Vanwege de grootte van de groep werken er 3 of 4 medewerkers op een dag
0-1 jaar	We wijzen maximaal 2 vaste gezichten toe. Van deze 2 is er elke dag dat het kind er is minimaal 1 van hen werkzaam in de stamgroep van het kind. Er is een tijdelijke afwijking mogelijk binnen de gestelde kaders.	We wijzen maximaal 3 vaste gezichten toe. Van deze 3 is er elke dag dat het kind er is minimaal 1 van hen werkzaam in de stamgroep van het kind. Er is een tijdelijke afwijking mogelijk binnen de gestelde kaders.
1+	We wijzen maximaal 3 vaste gezichten toe. Van deze 3 is er elke dag dat het kind er is minimaal 1 van hen werkzaam op de stamgroep van het kind. Er is een tijdelijke afwijking mogelijk binnen de gestelde kaders.	We wijzen maximaal 4 vaste gezichten toe. Van deze 4 is er elke dag dat het kind er is minimaal 1 van hen werkzaam in de stamgroep van het kind. Tijdelijke afwijking is in deze situatie niet toegestaan .

Beroepskracht-kindratio (BKR) en Afwijkingen drieursregeling

Vaste gezichten zorgen voor een stabiele, veilige omgeving.

Bij Doomijn werken wij volgens de wettelijke richtlijnen voor de beroepskracht-kindratio (BKR), zoals vastgesteld door de Rijksoverheid. De BKR geeft aan hoeveel pedagogisch professionals minimaal ingezet moeten worden per aantal aanwezige kinderen, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Doomijn gebruikt hiervoor de [rekentool](#) van de Rijksoverheid.

Onder bepaalde voorwaarden zet Doomijn beroepskrachten in opleiding, stagiaires mee in de berekening, zoals dit mag conform het Besluit kwaliteit kinderopvang, de Regeling kwaliteit kinderopvang en de [CAO](#) kinderopvang. Bij de inzet van beroepskrachten in opleiding en/of stagiaires houden we rekening met de opleidingsfase waarin zij zich op dat moment bevinden. Zie hiervoor hoofdstuk 8.

Op de dagopvang hanteren de volgende uitgangspunten:

- **0 tot 1 jaar (baby's):** 1 pedagogisch medewerker per 3 kinderen
- **1 tot 2 jaar (dreumesen):** 1 pedagogisch medewerker per 5 kinderen
- **2 tot 4 jaar (peuters):** 1 pedagogisch medewerker per 8 kinderen

Bij verticale groepen (0–4 jaar) wordt de BKR berekend op basis van de leeftijdsopbouw van de aanwezige kinderen. Hiervoor maken wij gebruik van de geldende rekentool kinderopvang.

De beroepskracht-kindratio (BKR) op de buitenschoolse opvang wordt dagelijks [berekend](#) op basis van het aantal aanwezige kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar conform het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Waarbij de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Een basisgroep op de buitenschoolse opvang bestaat uit maximaal 30 kinderen.
- 1 pedagogisch professional per 10 aanwezige kinderen (4-6 jaar)
- 0,8 pedagogisch professional per 10 aanwezige kinderen (7-12 jaar)

We kiezen we ervoor om de praktijkbehoefte leidend te laten zijn. Dit betekent er een medewerker meer ingezet wordt als de pedagogische praktijk hierom vraagt.

Bij Doomijn maken we gebruik van de mogelijkheid om af te wijken van de beroepskracht-kindratio. We hanteren daarbij de volgende (wettelijke) kaders:

- KDV en BSO op schoolvrije dagen: we wijken af als we langer dan 10 uur per dag geopend zijn, dit doen we maximaal 3 uur per dag
- BSO na schooltijd: we wijken maximaal een half uur per dag af.
- Minimaal de helft van het aantal beroepskrachten die volgens de wet ingezet moeten worden, worden ten tijde van het afwijken ingezet.
- Tijdens het afwijken is er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig.
- Elke locatie beschrijft in het locatie werkplan :
  - De groepsindeling
  - De maximale omvang van de groep
  - De reguliere personeelsdiensten en de pauzes die daar doorgaans bij horen
  - Het eventueel samenvoegen van groepen aan het begin en einde van de dag.
- Er kan worden afgeweken van de BKR tijdens de pauzes van de pedagogisch professionals, tijdens het uitvoeren van taken waarvan de pedagogisch professionals het beter vinden dit buiten de groep te doen, tijdens het ophalen van kinderen van school (bso) en aan het begin en einde van een personeelsdienst.
- De pedagogisch professionals maken met de manager van de locatie, vanuit hun professie, de inschatting of de fysieke en emotionele veiligheid en de stabiliteit geborgd blijven ten tijde van het afwijken. Om deze inschatting te kunnen maken hebben zij oog voor de mate waarin de pedagogisch professionals die op de groep staan tijdens het afwijken bekend zijn voor de kinderen, de tijden waarop de kinderen doorgaans gehaald en gebracht worden

en voor de dynamiek van de betreffende groep.

- Geplande afwijkingen kunnen naar inzicht worden aangepast als de groepsdynamiek daarom vraagt en/of de fysieke en /of emotionele veiligheid van de kinderen in het gedrag komt. Om tijdens het afwijken te kunnen voldoen aan de behoeften van de kinderen kunnen bijvoorbeeld pauzetijden anders ingedeeld worden, taken worden uitgesteld of diensten verlengd worden. Onze pedagogisch professionals maken deze afweging bewust en kunnen dit uitleggen. Te alle tijden staat het bieden van verantwoorde kinderopvang voorop.

Ter verantwoording wordt het personeelsrooster met daarop de daadwerkelijke werktijden ter beschikking gesteld aan de toezichthouder als daarom gevraagd wordt. Dit geldt ook voor de presentielijsten met daadwerkelijke breng – en haaltijden.

Afname extra dagdelen

Kinderen staan voor de contractdagen ingepland op de groep van de locatie van Doomijn. Als extra service biedt Doomijn jaarlijks tegoeduren die kunnen worden ingezet voor extra opvangdagen. De aanvraag voor extra opvang kan worden gedaan via het Ouderportaal. De voorwaarden voor opvangaanvragen vanuit deze service zijn voor ouders inzichtelijk in de Aanvullende voorwaarden Stichting Doomijn in het Ouderportaal en op de [website](#).

Het liefst vangen we kinderen dan op in de eigen groep, zodat ze zich veilig en geborgen voelen. Als er op de eigen groep geen plek meer is, kunnen we kinderen op een andere groep opvangen. Onze Klantadviseurs en pedagogisch professionals kunnen uitleggen hoe dat in zijn werk gaat.

Hoofdstuk 8. Pedagogische beroepstaken

Beroepskrachten

Op basis van het functiehandboek van de CAO geven we hier een verkorte weergave van de profielen en verantwoordelijkheden.

- **Pedagogisch professionals** zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang en voor de ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen in een schone en veilige omgeving. Dit betekent dat de pedagogisch professional de beleidsstukken die hierop van toepassing zijn, kent en hiernaar handelt. De pedagogisch professional informeert collega's en de manager bij bijzonderheden en (zorg)signalen in de ontwikkeling en/of het gedrag van kinderen.
- **De manager** is verantwoordelijk voor implementeren en bewaken van beleid en behalen van doelstellingen. Dit betekent dat de manager medewerkers aanstuurt en ondersteunt, zodanig dat de medewerkers hun werk kunnen realiseren.
- **De pedagogisch coach** heeft als taak de medewerker vanuit het pedagogisch beleid te coachen ten behoeve van het mede verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden. De pedagogisch coach is daarbij verantwoordelijk voor bijdragen aan de professionele ontwikkeling van medewerkers en aan deskundigheids- en kwaliteitsbevordering.
- **De HR adviseur** adviseert en ondersteunt de manager op het gebied van personeelsbeleid, samenwerkings- en functioneringsvraagstukken.

Doomijn is groeigericht. Voor kinderen, ouders, medewerkers, vrijwilligers, maar ook voor stagiaires en beroepskrachten in opleiding. Zij krijgen de kans om Doomijn te 'proeven' en bij ons te komen groeien. Bovendien zorgt een stagiaire, een

toekomstig professional, voor een nieuw perspectief en energie. Doomijn vindt het zeer waardevol om toekomstige professionals rond te hebben lopen die een andere manier van denken hebben, met goede ideeën komen en mede door hun opleiding anders naar onze organisatie en visie kijken.

De inzet van verschillende vormen van professionals-in-wording werken we onderstaand uit.

Medewerkers van Doomijn vinden nog meer informatie in ons Stagebeleid (Doomijn) en BBL beleid Doomijn.

Stagiairs (BOL)

Ervaring op de groep is tijdens een opleiding essentieel en daarom bieden wij daar graag gelegenheid voor. Daarom biedt Doomijn plek voor stage van een mbo student die een Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) doorloopt.

Bij het inzetten van stagiairs worden de voorwaarden zoals opgenomen in de meest recente cao kinderopvang nageleefd. Dit betekent dat een stagiaire in beginsel niet formatief wordt ingezet. In vakanties en bij ziekte mag een stagiair formatief ingezet worden op de eigen groep, als het eerste leerjaar is afgerond. Behalve in pauzes, staat een stagiaire nooit alleen op de groep.

Een stagiair kan bij Doomijn vanaf het tweede leerjaar formatief worden ingezet:

- In het tweede leerjaar van 0% naar 100%
- In het derde leerjaar 100%

Tevens geldt dat gedurende de dagopvang maximaal een derde deel van het totaal minimaal aantal op het kindercentrum in te zetten beroepskrachten, bestaat uit beroepskrachten in opleiding of stagiairs. De stagiair werkt altijd onder verantwoordelijkheid van een beroepskracht.

Bij het inzetten van stagiaire worden de voorwaarden zoals opgenomen in de meest recente cao kinderopvang toegepast. De stagiaire mag dezelfde taken uitvoeren als een gediplomeerde beroepskracht waarbij de onderstaande criteria leidend zijn in of dit wel of niet in de praktijk gebeurt:

- De taken die de stagiaire uitvoert passen bij het opleidingsniveau van de stagiair.

Een stagiair op niveau 2 werkt toe naar het ondersteunen van de pedagogisch professional zoals het begeleiden en voorbereiden van maaltijden en het helpen bij activiteiten.

Een stagiair van niveau 3 werkt toe naar het volledig leiden van een dag op de groep en een stagiaire van de opleiding gespecialiseerd pedagogisch professional (niveau 4) breidt haar vaardigheden uit met coördinerende taken zoals het maken van het rooster en het schrijven van een plan van aanpak bij een kind waarbij een taalachterstand gesignaleerd is.

- De taken die de stagiair uitvoert passen bij het leerjaar van de stagiair.

Voorbeeld: In het eerste leerjaar van een stagiair niveau 3 op een kinderdagverblijf is de stage gericht op de uitvoering van de (zorg)taken (verschonen, bereiding van voeding, temperaturen, in bad doen, activiteiten uitvoeren). In het laatste leerjaar van dezelfde stagiair verwachten we dat de zij de groep kan leiden (tijdsplanning, keuzes maken, omgaan met onverwachte situaties, collega's aansturen) en zelfstandig taken uit kan voeren zoals het voorbereiden en doen van activiteiten, de overdracht met ouders/verzorgers en de telefoon aannemen.

- De stagiair heeft instructie gehad over de uit te voeren taak door de pedagogisch professional onder wiens verantwoordelijkheid gewerkt wordt.
- De pedagogisch professional onder wiens verantwoordelijkheid gewerkt wordt, vertrouwt de stagiair de taken toe.

De stagiair voert de onderstaande taken altijd uit onder direct toezicht van de beroepskracht:

- Het voeren van gesprekken met ouders/verzorgers (buiten de overdracht om) of externe partijen.
- Het toedienen van zelfzorgmiddelen (zonder recept verkrijgbaar).

De stagiair is niet bevoegd de onderstaande taken uit te voeren: Medische handelingen (Voorbehouden en risicovolle handelingen – Doomijn – Beleid)

- Het toedienen van medicijnen die op doktersrecept zijn voorgeschreven.

De stagiairs worden dagelijks in hun werkzaamheden ondersteund door de beroepskrachten met wie zij werken; de beroepskrachten geven instructies, leggen uit wat de bedoeling is, doen het eventueel voor en beantwoorden vragen. Daarnaast heeft elke stagiaire een daarvoor opgeleide stagebegeleider. De stagebegeleider heeft minimaal hetzelfde scholingsniveau als de stagiair en werkt op dezelfde werkplek als de stagiair. Ze voeren regelmatig voortgangsgesprekken.

BBL en BIO

Doomijn heeft een bewuste keuze gemaakt om te werken met BBL-studenten. BBL staat voor Beroepsbegeleidende Leerweg. Binnen Doomijn is een BBL-er vanaf de start een medewerker in dienst van Doomijn (dus geen stagiaire). Naast de uren van de arbeidsovereenkomst volgt de BBL-er een opleiding welke leidt tot kwalificatie voor de functie van pedagogisch professional.

Doomijn werkt met een eigen BBL beleid Doomijn en BBL proces Doomijn. Hierin is opgenomen dat de begeleiding van een BBL-er wordt gedaan door een praktijkbegeleider op de locaties. Afhankelijk van de beoordeling van de competenties kan

de BBL-er formatief (als beroepskracht) worden ingezet. Globaal kan, wanneer de opleiding 3 jaar duurt, de volgende opbouw gehanteerd worden:

- In het eerste opleidingsjaar oplopend van 0% naar 50% van de contracturen
- In het tweede en derde opleidingsjaar oplopend van 50% naar 100% van de contracturen

Bij bereiken van 100% inzetbaarheid, is de mbo-student een beroepskracht in opleiding (PPIO).

De formatieve inzetbaarheid wordt bij Doomijn bepaald aan de hand van de uitkomst en de beoordeling van het functioneren en de bijbehorende vastlegging op de voortgangsformulieren door de BPV coördinator, in samenspraak met de praktijkbegeleider, de BBL-er zelf en de manager. De voortgangsformulieren leggen telkens onderdelen van een vakbekwame beroepskracht vast, conform het competentiecluster van Kinderopvang werkt!

Na aantoonbare afronding van het eerste leerjaar van de kwalificerende opleiding kan de BBL-er worden ingezet als 'vast gezicht'.

PPIO

Bij Doomijn werken ook pedagogisch professionals in ontwikkeling (PPIO). Zij zijn werknemers die nog niet voldoen aan de kwalificatie-eis, maar wel aan een bepaalde instroomeis. De medewerker heeft een diploma op minimaal mbo 3 niveau, een havo- of vwo-diploma of relevante werkervaring en een buitenlands diploma. Binnen afzienbaren tijd, behaalt een PPIO een diploma dat kwalificerend is voor de functie van pedagogisch professional.

Doomijn hecht belang aan goed verwachtingsmanagement 'aan de voorkant' en geeft veel informatie vooraf. De PPIO krijgt tijd om dagdelen mee te lopen en verwachtingen over de begeleiding worden goed besproken. Binnen 2 maanden na de start maakt de manager een persoonlijk ontwikkelplan met de PPIO. De PPIO krijgt een praktijkbegeleider aangewezen en een stagebeoordelaar. Met een PPIO worden afspraken gemaakt over de te ontwikkelen kennis en vaardigheden, welke activiteiten de PPIO uitvoert en voor hoeveel uur Doomijn de PPIO formatief inzet (aan de hand van de check- en voortgangsformulieren uit het BBL beleid Doomijn).

Vrijwilligers

Het, ter ondersteuning en aanvulling op de bkr, werken met vrijwilligers is op onze locaties toegestaan. Al onze vrijwilligers zijn geregistreerd en gekoppeld aan het Personenregister. In de Vrijwilligersovereenkomst kinderopvang en peuteropvang Doomijn staan overige afspraken beschreven.

Vrijwilligers vallen ook onder het vierogenprincipe, wat betekent dat er voor kinderen van 0 tot 4 jaar altijd een andere volwassene moet zijn die de werkzaamheden kan waarnemen.

De vrijwilliger wordt begeleid door de pedagogisch professional; zij/hij legt uit wat de bedoeling is, doet het eventueel voor en beantwoordt de vragen van de vrijwilliger. De pedagogisch professional is verantwoordelijk voor de gang van zaken in de opvang en de vrijwilliger dient de aanwijzingen van de pedagogisch professional op te volgen. Dit betekent:

De vrijwilliger:

- Neemt niet zelfstandig beslissingen over de opvang of de activiteiten
- Brengt geen tijd alleen door met kinderen, zonder toezicht van een andere volwassene

De vrijwilliger voert uitsluitend aanvullende werkzaamheden uit op de locatie. Deze bestaan uit het assisteren van de pedagogisch professional bij zijn of haar dagelijkse werkzaamheden.

Dit kan bijvoorbeeld gaan om:

- Assisteren van de pedagogisch professional bij activiteiten
- Meespelen en voorlezen
- Ondersteunen bij huishoudelijke taken

Daarbij mag een vrijwilliger ook:

- Kinderen ophalen van school naar de bso*

*Beleid en werkinstructie Vervoer bij Doomijn Startpagina vervoer, uitstapjes en activiteiten op locatie) worden opgevolgd. Op de bso is dan altijd een beroepskracht aanwezig.

Andersgekwalficeerden

Collega's die vanuit hun oorspronkelijke professie of met een specifiek talent en expertise, op hun eigen manier bijdragen aan ons activiteitenaanbod verwelkomen we graag op onze bso's.

Het aanbod bij Doomijn is gericht op het ontdekken van talenten waar kinderen blij van worden. Begeleiding door bijvoorbeeld professionele musici of sportinstructeurs is hiervoor een uitstekende manier. Deze zogenaamde 'andersgekwalficeerden' volgen bij indiensttreding een pedagogische module en een introductietraining om ons beleid te leren kennen. Een vaste collega fungeert de eerste maand als buddy, zodat de andersgekwalficeerde vertrouwd raakt met ons dagritme en de structuur.

Andersgekwalficeerden zijn voor ons vaste collega's met dezelfde taken. Ze worden ondersteund door een pedagogisch coach. Op deze manier bieden we kinderen de kans om kennis te maken met alles wat de maatschappij te bieden heeft.

Hoofdstuk 9. Borging pedagogisch beleid en kwaliteit

Afdeling PKO

Doomijn heeft een afdeling PKO (pedagogiek, kwaliteit en ontwikkeling). Deze afdeling richt zich op het ontwikkelen, implementeren, evalueren en actualiseren van het pedagogisch en veiligheids- en gezondheidsbeleid en de uitvoering daarvan (pedagogische praktijk).

Ook draagt de afdeling zorg voor het coachen en trainen van de pedagogisch professionals in hun handelen conform dit beleid en biedt de afdeling ondersteuning bij ontwikkelvragen.

De afdeling ondersteunt managers bij hun taak de medewerkers te stimuleren en te ondersteunen bij de uitvoering van dit beleid, zodat elke medewerker ons beleid uitdraagt zoals het bedoeld is.

In ons document Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch (ve) coaches lichten we onze inzet en werkwijze jaarlijks toe.

“Het begin van al het leren is verwondering.”

Albert Einstein

Coach- en Ontwikkelplan

Bij Doomijn zeggen we: wij leren van kinderen. Hiermee bedoelen we: hun natuurlijke open en nieuwsgierige houding om

meer te willen weten, inspireert ons. Bij Doomijn zijn we dagelijks bezig met de vraag: waarom doet een kind dit, wat heeft het kind van mij nodig en wat vraagt dit van mij? Zo ontdekken we waar we meer van willen weten.

Op basis van deze visie is ons Coach- en Ontwikkelbeleid Coach- en ontwikkelbeleid 2025-2028 opgesteld. Van hieruit vormen we jaarlijks een Coach en ontwikkelplan 2026 Compleet overzicht. Elk jaar stelt de organisatie op advies van PKO een 'pedagogische pijler' centraal. Deze pijler raakt de kern van onze pedagogische missie en visie. Op basis wettelijke verplichtingen, behoefte aan kennis van pedagogisch professionals en de pijler bieden we:

- Verplichte scholing
- doelgerichte pedagogische coaching
- keuzescholing

Daarnaast kan vraaggerichte pedagogische coaching bij (complexe) praktijksituaties worden ingezet om de uitvoering van dit beleid te borgen en de groei van pedagogisch professionals te ondersteunen.

Kwaliteitscyclus

Jaarlijks vindt een evaluatie en actualisatie van dit beleid plaats. Deze evaluatie wordt opgenomen in het document Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch (ve) coaches

Onze meetgegevens halen wij o.a. uit:

- input van de pedagogisch en ve coaches
- enquêtes onder de managers
- evaluatiegegevens van trainingen en coaching
- coachkaart
- kwaliteitsmonitor
- interne audits
- verbetermeter
- Groep onder de loep (De groepobservaties op onze bso gebruiken we ook als meetinstrument. (Expertisecentrum kinderopvang, Welbevinden en betrokkenheid als toetssteen voor kwaliteit)

Uiteraard wordt de actuele wet- en regelgeving altijd gevolgd en het beleid indien nodig tussentijds aangepast.

Bronnen en achtergrondinformatie

Wetgeving *(klikbare linkjes)*

- Besluit kwaliteit kinderopvang 01-07-2024 t/m heden, Rijksoverheid, Wettenbank
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie 01-01-2022 t/m heden, Rijksoverheid, Wettenbank

- Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind – Verenigde Naties
- Competentieprofiel startbekwame en vakbekwame pedagogisch professional kinderopvang
- Algemene voorwaarden kinderopvang, Brancheorganisatie kinderopvang
- Normen voor fysieke belasting in het werken met kinderen, Kinderopvang werkt!
- Doelen jonge kind, curriculum, Stichting leerplan Ontwikkeling
- Gelijke Kansen Alliantie - Ministerie van onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- 'Als veerkracht en talent het doel is, wijzen welbevinden en betrokkenheid de weg', emeritus- hoogleraar Ferre Laevers

Wetenschap (klikbare linkjes)

- Expertisecentrum Kinderopvang, pedagogische wetenschappelijke online kennisbasis
- Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang – Bureau Kwaliteit Kinderopvang, Ruben Fukkink, 2017
- Meting landelijke kwaliteitsmonitor kinderopvang (LKK) – emotionele en educatieve proceskwaliteit, Universiteit Utrecht en Sardes
- Academisch essay over spel, spelen en speelruimte, Brancheorganisatie Kinderopvang
- Beweegnorm voor kinderen, Kenniscentrum sport & bewegen
- Fitte kinderen zijn beter in rekenen en taal, Nederlandse Sportraad, Erik Scherder 24-06-2023
- Leuvense Welbevindenschaal, Leuvense Betrokkenheidsschaal - Expertisecentrum CEGO, Prof. Ferre Laevers
- Kenniscentrum Letselpreventie, Veiligheid.nl
- Gezonde kinderopvang, ministerie van VWS en SZW
- Kennisdossier kinderopvang - Welbevinden en betrokkenheid als toetssteen voor kwaliteit in de kinderopvang, BKK
- Loris Malaguzzi en Reggio, Stichting NIVOZ – platform het kind
- Executieve functies, Wij-lerenn.nl Kennisplatform onderwijsontwikkelingen
- Filosoferen met kinderen; hoe doe je dat?, Wij-leren.nl Kennisplatform onderwijsontwikkelingen
- Gezond en duurzaam eten met de Schijf van Vijf
- Fitte kinderen zijn beter in rekenen en taal – Nederlandse Sportraad, Column Erik Scherder

Literatuur (klikbare linkjes)

- Pedagogisch kader kindercentra 0 -4 jaar
- Pedagogisch kader kindercentra 4 – 13 jaar
- Een introductie in de Sporen-pedagogiek, Margot Meeuwig, Wilma Schepers, Tienke van der Werf
- Children sleeping outdoors in winter, National Library of Medicine, Finland

Overig (klikbare linkjes)

- Identiteitsbewijs van Doomijn
- Het gedicht honderd talen van Loris Malaguzzi
- Mijn baas kiest voor mijn talent, Luk Dewulf, Peter Beschuyt, 2016
- Ik kies voor mijn talent – Toolbox, Luk Dewulf, Peter Boschuyt, Els Pronk
- Ik kies voor mijn talent - Toolbox voor jong talent, Luk Dewulf, Peter Beschuyt, Els Pronk, Emma Thijssen